

**T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
GELENEKSEL TÜRK SANATLARI ANASANAT DALI**

**BUCAK (ÇAMLIK, KESTEL, MELLİ KÖYLERİ) GELENEKSEL KADIN -
ERKEK GİYSİLERİNİN İNCELENMESİ VE İŞLEME ÖZELLİKLERİNİN
KADIN GİYSİLERİNE UYARLANMASI**

Ayşegül HAMAMCI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman: Doç. N. Rengin OYMAN

ISPARTA - 2017

T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
GELENEKSEL TÜRK SANATLARI ANASANATDALI

Bu tez 06/11/2017 Tarihinde Aşağıdaki Jüri Üyeleri Tarafından Oy Birliği/Oy Çoğunluğu ile Kabul Edilmiştir.

DANIŞMAN

Doç. Naile Rengin OYMAN

İmza:

ÜYE

Yrd. Doç. Dr. Menekşe Suzan TEKER

İmza:

ÜYE

Yrd. Doç. Dr. Mustafa GENÇ

İmza:

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Doç. Dr. Abdullah Şevki DUYMAZ
SDÜ Güzel Sanatlar Enstitü Müdürü

Bu çalışma .....tarafından desteklenmiştir.

Proje No: .....

T. C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu belge ile bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu beyan ederim. Bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçları aldığımı ve kaynağını gösterdiğimi ayrıca beyan ederim (06/11/2017).

Ayşegül HAMAMCI

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
KISALTMALAR DİZİNİ	i
ŞEKİLLER DİZİNİ	ii
ÇİZELGELER DİZİNİ	x
ÖNSÖZ	xi
ÖZET	xiii
ABSTRACT	xiv
GİRİŞ	1

I. BÖLÜM

1. BUCAK'IN COĞRAFI KONUMU, TARİHÇESİ, BUCAK'TA KADIN - ERKEK GİYİMİNİN TARİHÇESİ	4
1.1. Bucak'ın Coğrafi Konumu ve Tarihçesi	4
1.2. Bucak Kadın- Erkek Giyiminin Tarihçesi.....	5
1.2.1. Bucak Kadın Giyim Tarihçesi	5

II. BÖLÜM

2. BUCAK (ÇAMLIK, KESTEL, MELLİ KÖYLERİ) GELENEKSEL KADIN-ERKEK GİYSİLERİ'NİN SINIFLANDIRMASI, GİYSİ ÖZELLİKLERİ, GİYSİLERDE KULLANILAN KUMAŞLAR, NAKIŞLAR	8
2.1. Başa Giyilenler	8
2.1.1. Fesler, Başlıklar	8
2.1.1.1. Bucak Yöresi Kadın Fesi	8
2.1.1.2. Bucak Yöresi Erkek Fesi	9
2.1.2. Başörtüsü	11
2.1.2.1. Bucak Yöresi Başörtüsü.....	12
2.2. Bedene Giyilenler.....	14
2.2.1. Gömlekler (Göynekler).....	14
2.2.1.1. Bucak Yöresi Kadın Gömleği (Göyneği)	14
2.2.1.2. Bucak Yöresi Erkek Gömleği (Göyneği).....	23
2.2.2. Şalvarlar.....	26
2.2.2.1. Bucak Yöresi Kadın Şalvarı.....	26
2.2.2.2. Bucak Yöresi Erkek Şalvarı.....	29
2.2.3. Üçetek Entariler	40
2.2.3.1. Bucak Yöresi Üçetekleri	41

2.2.4. Yelekler	51
2.2.4.1. Bucak yöresi Kadın Yelekleri	51
2.2.4.2. Bucak Yöresi Erkek Yeleği	53
2.2.5. Cepkenler	53
2.2.5.1. Bucak Yöresi Kadın Cepkenleri	53
2.2.5.2. Bucak Yöresi Erkek Cepkeni	55
2.2.6. Entariler	60
2.2.6.1. Bucak yöresi Entarileri	60
2.3. Ayağa Giyilenler	63
2.3.1. Çoraplar	63
2.3.1.1. Bucak Yöresi Kadın Çorapları	63
2.3.1.2. Bucak Yöresi Erkek Çorapları	70
2.3.2. Çarıklar	71
2.3.2.1. Bucak Yöresi Erkek Çarığı	72
2.3.2.2. Bucak Yöresi Kadın Çarığı	72
2.4. Giysi Aksesuarları	73
2.4.1. Kuşaklar	73
2.4.1.1. Bucak Yöresi Kadın Kuşakları	74
2.4.1.2. Bucak Yöresi Erkek Kuşakları	78
2.4.2. Çevreler (Mendiller)	85
2.4.2.1. Bucak Yöresi Çevreleri (Mendilleri)	85
2.5. Bucak Yöresinde Kadın- Erkek Giysilerinde Kumaş ve Nakışlar	89
2.5.1. Kumaşlar	89
2.5.1.1. Alacalar (Çitari)	89
2.5.1.2. Kutnu	89
2.5.1.3. Kadife	90
2.5.1.4. Amerikan (Kaput Bezi)	90
2.5.1.5. Savaî	91
2.5.1.6. İpek	91
2.5.1.7. Bürümcük	92
2.5.1.8. Vala	92
2.5.1.9. Çuha	93
2.5.1.10. Menevrek	93
2.5.1.11. Burdur Alaca Dokuması	93

2.5.2. Nakışlar.....	93
2.5.2.1. Kanaviçe	93
2.5.2.2. Zincir İşi.....	94
2.5.2.3. Düz Sarma İşi.....	94
2.5.2.4. Kordon Tutturma	95

III. BÖLÜM

3. BUCAK (ÇAMLIK, KESTEL, MELLİ KÖYLERİ) GELENEKSEL KADIN-ERKEK GİYSİLERİNDE KULLANILAN GİYSİ BİÇİM VE NAKIŞLARININ KADIN GİYSİLERİNE UYARLAMASI	96
3.1. Model 1. Süreç Analizi.....	96
3.1.1. Tasarım Aşaması	96
3.1.2. Kalıp- Kesim- Dikim Süreci.....	98
3.1.3. Sunum	99
3.2. Model 2. Süreç Analizi.....	100
3.2.1. Tasarım Aşaması	100
3.2.2. Kalıp - Kesim - Dikim Süreci.....	103
3.2.3. Sunum.....	104
3.3. Model 3. Süreç Analizi.....	105
3.3.1. Tasarım Aşaması	105
3.3.2. Kalıp- Kesim- Dikim Süreci.....	108
3.3.3. Sunum.....	109
3.4. Model 4. Süreç Analizi.....	110
3.4.1. Tasarım Aşaması	110
3.4.2. Kalıp – Kesim - Dikim Süreci	113
3.4.3. Sunum.....	114

IV. BÖLÜM

DEĞERLENDİRME ve SONUÇ.....	116
KAYNAKÇA	120
ÖZGEÇMİŞ.....	124

KISALTMALAR DİZİNİ

cm.	.....	Santimetre
http.	.....	Hyper Text Transfer Protocol
Km.	.....	Kilometre
M.Ö.	.....	Milattan Önce
Tr.	.....	Türkiye
Vb.	.....	Ve Benzeri
y.y.	.....	Yüz Yıl
www.	.....	World Wide Web

ŞEKİLLER DİZİNİ

	Sayfa No
Şekil 1. Bucak Meydanı, Oğuzhan Heykeli (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	4
Şekil 2. Kadın Fesi, Gülay TOPAY'ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	9
Şekil 3. Erkek fesi, Halil İbrahim Ölmez'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	10
Şekil 4. Erkek Fesi İç Detayı, Halil İbrahim Ölmez'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	10
Şekil 5. Erkek Fesi, Halil İbrahim Ölmez'in Babasına Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	11
Şekil 6. Başörtüsü, Durkadın ATİK'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	12
Şekil 7. Başörtü Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)	12
Şekil 8. Başörtüsü, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	13
Şekil 9. Başörtüsü, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	13
Şekil 10. Kadın Gömleği, Nurdan ERTAŞ'a Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	15
Şekil 11. Kadın Gömleği Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)	15
Şekil 12. Kadın Gömleği Ön Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	15
Şekil 13. Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	16
Şekil 14. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	16
Şekil 15. Kadın Gömleği Ön Parçası, Nurdan ERTAŞ'a Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	17
Şekil 16. Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	17
Şekil 17. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	18
Şekil 18. Kadın Gömleği Ön Parçası, Nurdan ERTAŞ'a Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	18
Şekil 19. Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	19
Şekil 20. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	19
Şekil 21. Kadın Gömleği Ön Parçası, Ayşe DURAN'ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	20
Şekil 22. Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	20
Şekil 23. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	21
Şekil 24. Kadın Gömleği (Yakasız), Halil İbrahim ÖLMEZ'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	22
Şekil 25. Yakasız Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	22

Şekil 26. Kadın Gömleği (Yakasız) Kol Altı Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	22
Şekil 27. Kol ve Etek Ucu Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	23
Şekil 28. Erkek Gömleği Önden Görünüm, Mehmet ÖZTOP'un Dedesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	23
Şekil 29. Erkek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)	24
Şekil 30. Erkek Gömleği Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	24
Şekil 31. Erkek Gömleği Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)	24
Şekil 32. Erkek Gömleği (Yakasız), Mehmet ÖZTOP'un Dedesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	25
Şekil 33. Yakasız Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	25
Şekil 34. Kadın Şalvarı, Gülay TOPAY'ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	27
Şekil 35. Şalvar Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	27
Şekil 36. Şalvar Kumaş Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	27
Şekil 37. Kadın Şalvarı, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	28
Şekil 38. Kadın Şalvarı Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	28
Şekil 39. Damat Şalvarı, Raziye VAROL'un Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	29
Şekil 40. Şalvar Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	29
Şekil 41. Damat Şalvarı Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	30
Şekil 42. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	30
Şekil 43. Damat Şalvarı, Raziye VAROL'un Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	31
Şekil 44. Şalvar Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	31
Şekil 45. Damat Şalvarı Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	31
Şekil 46. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	32
Şekil 47. Damat Şalvarı, Raziye VAROL'un Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	32
Şekil 48. Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	33
Şekil 49. Damat Şalvarı Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	33
Şekil 50. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	33
Şekil 51. Erkek Şalvarı, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	34
Şekil 52. Erkek Şalvar Paça Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	34
Şekil 53. Erkek Şalvarı Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	35

Şekil 54. Erkek Şalvarı Yan Parçası, Nurda ERTAŞ'a Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	35
Şekil 55. Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	36
Şekil 56. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	36
Şekil 57. Erkek Şalvarı Yan Parçası, Ayşe DURAN'ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	37
Şekil 58. Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	37
Şekil 59. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	38
Şekil 60. Erkek Şalvarı (Menevrek), Hüseyin KURT'a Ait Şalvar (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	39
Şekil 61. Şalvarın Giyilmiş Hali (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	39
Şekil 62. Şalvar Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	40
Şekil 63. Üçetek Önden Görünüm, Hasan UYAR'ın Anneannesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	41
Şekil 64. Üçetek Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	41
Şekil 65. Üçetek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	42
Şekil 66. Üçetek Önden Görünüm, Ayşe DURAN'ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	43
Şekil 67. Üçetek Arkadan Görünüm, Ayşe DURAN'ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	43
Şekil 68. Üçetek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	44
Şekil 69. Üçetek Önden Görünümü, Atiye KURT'un Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	45
Şekil 70. Üç Etek Yaka Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	45
Şekil 71. Üçetek Manşet Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	45
Şekil 72. Üçetek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	46
Şekil 73. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	46
Şekil 74. Üçetek Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	47
Şekil 75. Üçetek İç Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	47
Şekil 76. Üçetek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	48
Şekil 77. Üçetek Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	48
Şekil 78. Üçetek İç Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	49
Şekil 79. Üçetek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	49
Şekil 80. Üçetek Önden Görünüm, Nazlı TOKGÖZ'e Ait Üçetek (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	50

Şekil 81. Üçetek Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	50
Şekil 82. Üçetek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	51
Şekil 83. Kadın Yeleği Önden Görünüm, Atiye KURT'a Ait Yelek (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	52
Şekil 84. Kadın Yeleği Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	52
Şekil 85. Yelek Çizimi (İllüstratör).....	52
Şekil 86. Kadın Cepkeni Önden Görünüm, Hasan UYAR'ın Halasına Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	53
Şekil 87. Cepken Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	54
Şekil 88. Kadın Cepkeni Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	54
Şekil 89. Cepken Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	54
Şekil 90. Erkek Cepkeni Önden Görünüm, Gülay TOPAY'a Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	55
Şekil 91. Cepken Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	55
Şekil 92. Erkek Cepkeni Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	56
Şekil 93. Cepken Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	56
Şekil 94. Cepken Ön Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	56
Şekil 95. Cepken Kol Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	57
Şekil 96. Cepken Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	57
Şekil 97. Erkek Cepkeni Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	58
Şekil 98. Cepken Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	58
Şekil 99. Erkek Cepkeni Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	59
Şekil 100. Cepken Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	59
Şekil 101. Cepken Kol Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	59
Şekil 102. Cepken İç Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	60
Şekil 103. Entari Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	61
Şekil 104. Entari Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	61
Şekil 105. Entari Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)	61
Şekil 106. Entari Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)	62
Şekil 107. Entarinin Etek Ucu İç Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	62
Şekil 108. Kadın Çorabı Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	63
Şekil 109. Kadın Çorabı Topuk Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	64

Şekil 110. Kadın Çorabı Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	64
Şekil 111. Kadın Çorabı Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	65
Şekil 112. Kadın Çorabı Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	65
Şekil 113. Kadın Çorabı Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	66
Şekil 114. Kadın Çorabı Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	66
Şekil 115. Kadın Çorabı Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	67
Şekil 116. Kadın Çorabı Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	67
Şekil 117. Kadın Çorabı Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	68
Şekil 118. Kadın Çorabı Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	68
Şekil 119. Kadın Çorabı Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	69
Şekil 120. Kadın Çorabı Önden Görünüm, Atiye KURT'a Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	69
Şekil 121. Kadın Çorabı Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	70
Şekil 122. Erkek Çorabı, Halil İbrahim ÖLMEZ'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	70
Şekil 123. Erkek Çorabı, Halil İbrahim ÖLMEZ'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	71
Şekil 124. Erkek Çorabı Halil İbrahim ÖLMEZ'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	71
Şekil 125. Erkek Çarığı, Halil İbrahim ÖLMEZ'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	72
Şekil 126. Kadın Çarığı, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	73
Şekil 127. Erkek, Kadın ve Çocuk Çarığı, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	73
Şekil 128. Gelin Kuşağı, Gülay TOPAY'ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	74
Şekil 129. Kuşak Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	74
Şekil 130. Kadın Kuşağı, Nazlı TOKGÖZ'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	75
Şekil 131. Kadın Kuşağı Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	75
Şekil 132. Kadın Kuşağı, Durkadın ATİK'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)	76
Şekil 133. Kadın Kuşağı, Atiye KURT'un Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	77
Şekil 134. Bayan Kuşağı, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)	77

Şekil 135. Erkek Kuşağı, Mehmet ÖZTOP'un Dedesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	78
Şekil 136. Erkek Kuşağı, Hüseyin KURT'a Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	79
Şekil 137. Erkek Kuşağı Ek Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	79
Şekil 138. Erkek Kuşağı, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	80
Şekil 139. Erkek Kuşağı, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	81
Şekil 140. Erkek Kuşağı, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Babasına Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017).....	81
Şekil 141. Uçkur, Ayşe DURAN'ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	82
Şekil 142. Uçkur Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	82
Şekil 143. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	83
Şekil 144. Uçkur, Ayşe DURAN'ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	83
Şekil 145. Uçkur Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	84
Şekil 146. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	84
Şekil 147. Çevre, Nazlı TOKGÖZ'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	85
Şekil 148. Çevre Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	85
Şekil 149. Çevre Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	86
Şekil 150. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	86
Şekil 151. Çevre, Raziye VAROL'un Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)....	87
Şekil 152. Çevre Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	87
Şekil 153. Çevre, Atiye KURT'un Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	88
Şekil 154. Çevre Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	88
Şekil 155. Çitari (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	89
Şekil 156. Kutnu.....	90
Şekil 157. Kadife (Şenel, 2009: 193).....	90
Şekil 158. Amerikan (Kaput) Bezi (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	91
Şekil 159. Savaî (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	91
Şekil 160. İpek (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	92
Şekil 161. Vala (Fotoğraf: Hamamcı, 2016).....	92
Şekil 162. Çuha.....	93
Şekil 163. Kanaviçe Tekniği.....	94
Şekil 164. Zincir İşi.....	94
Şekil 165. Düz Sarma Tekniği (Şenel, 2009: 200).....	95

Şekil 166. Kordon Tutturma	95
Şekil 167. Ceket Hikâye Panosu	96
Şekil 168. Ceket Artistik Çizimi (Çizim: Hamamcı, 2017).....	97
Şekil 169. Ceket Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	97
Şekil 170. Ceket Moda İllüstrasyonu	97
Şekil 171. Ceket Prototip Kalıp Çizimi (Çizim: Hamamcı, 2017)	98
Şekil 172. Ceket Kesim İşlemi.....	98
Şekil 173. Nakış İşlemi	99
Şekil 174. Dikim İşlemi	99
Şekil 175. Ceket Prototipi	99
Şekil 176. Desen Detayı.....	100
Şekil 177. Etek Hikâye Panosu	100
Şekil 178. Etek Artistik Çizimi (Çizim: Hamamcı, 2017).....	101
Şekil 179. Etek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017).....	101
Şekil 180. Etek Moda İllüstrasyonu	102
Şekil 181. Etek Prototip Kalıp Çizimi (Çizim: Hamamcı, 2017)	103
Şekil 182. Etek Nakış İşlemi.....	103
Şekil 183. Etek Dikim İşlemi.....	104
Şekil 184. Etek Prototipi	104
Şekil 185. Etek Desen Detayı	105
Şekil 186. Yelek Hikâye Panosu.....	106
Şekil 187. Yelek Artistik Çizimi (Çizim: Hamamcı, 2017).....	106
Şekil 188. Yelek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)	107
Şekil 189. Yelek Moda İllüstrasyonu.....	107
Şekil 190. Prototip Kalıp Çizimi (Çizim: Hamamcı, 2017).....	108
Şekil 191. Yelek Kesim İşlemi	108
Şekil 192. Kanaviçe Nakış İşlemi	109
Şekil 193. Yelek Dikim İşlemi.....	109
Şekil 194. Yelek Prototipi.....	109
Şekil 195. Desen Detayı.....	110
Şekil 196. Tunik Hikâye Panosu.....	110
Şekil 197. Tunik Artistik Çizimi (Çizim: Hamamcı, 2017).....	111
Şekil 198. Tunik Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)	111
Şekil 199. Tunik Moda İllüstrasyonu.....	112

Şekil 200. Prototip Kalıp Çizimi (Çizim: Hamamcı, 2017).....	113
Şekil 201. Tunik Kesim İşlemi	113
Şekil 202. Tunik Nakış İşlemi.....	114
Şekil 203. Tunik Dikim İşlemi.....	114
Şekil 204. Tunik Prototipi.....	114
Şekil 205. Desen Detayı.....	115
Şekil 206. Desen Detayı.....	115

ÇİZELGELER DİZİNİ

	Sayfa No
Çizelge 1. Araştırmada Tespit Edilen Ürünlerin Analizi	117
Çizelge 2. Kullanılan Motifler	118
Çizelge 3. İşlemelerde Kullanılan Renkler	118
Çizelge 4. İşlemelerde Kullanılan İplerin Çeşitleri.....	119
Çizelge 5. Kıyafetlerde Kullanılan Kalıplar.....	119

ÖNSÖZ

Canlıların yaşayabildiği en elverişli yer olan dünya, yaşam zorluklarını da bünyesinde barındırmaktadır. İnsanoğlu yeryüzünde ki coğrafi koşullar ve iklimle mücadele etmek durumun kalmaktadır. Sert iklim koşullarına karşı korunmak için örtünme, giyinme ihtiyacı doğmuştur. İlk çağlarda sadece vücudu korumak için giyinilirken zaman geçtikçe, insan etrafındaki güzelliklerin farkına varmış, estetik olgular dikkatini çekmeye başlamıştır. Yaratılış gereği süslenmeyi seven insanoğlu çevresinde ki bu güzellikleri kendi giyimine ve kullandıkları eşyalara bir şekilde yansıtmayı başarmıştır.

İçinde bulunduğumuz toplumun geleneklerine, kültürüne ve coğrafi koşullarına göre giysilerimiz de çeşitlilik göstermektedir. Ortaya çıkan bu çeşitlilik kültür farklılığını ortaya koymaktadır. Türkler yaşadıkları büyük coğrafyanın verdiği avantajla oldukça geniş bir kültüre sahiptir. Sürekli değişen ve gelişen teknoloji karşısında kültürel değerlerimizi araştırmalarla ön plana çıkararak taşıdıkları önemi şimdiki ve bizden sonra ki nesillere kadar ulaşması konusunda elimizden geleni yapmamız gerekmektedir.

Göz önünde bulunmayan her değer unutulmaya mahkûmdur. Bu çalışma ile zamanla artık giyilmeyen kıyafetlerde ki kesim ve desen özelliklerinin incelenerek günümüz de tercih edilebilen kıyafetler üzerine uyarlanması planlanmıştır.

Çalışmamın her safhasında bilgi ve tecrübesinden çokça faydalandığım, her türlü yardımını esirgemeyen danışmanım Doç. N. Rengin OYMAN hocama, alan araştırmalarında yanımdan hiç ayrılmayan çalışma arkadaşlarım Öğr. Gör. Ayşe YILDIRIM ve Öğr. Gör. Fatıma TOKGÖZ GÜN'e, yine alan araştırmalarımda örnek giysilere ulaşmamı sağlayan, Melli Köyünde ikamet eden Nazlı TOKGÖZ teyzeye, evinde geleneksel eşyalardan koleksiyon yapan, bu değerleri bizimle paylaşan emekli polis memuru Halil İbrahim ÖLMEZ beyefendiye, Model 1, Model 2, Model 3'de kullandığım Gaziantep kutnu dokuma kumaşını temin etmemde yardımcı olan Abdülkadir MEKKİ (Dokuma ustası) beyefendiye, Model 4'de kullandığım Burdur Alaca dokuma kumaşını temin ettiğim belediye atölyesinde ki çalışanlara, manevi

desteğini eksik etmeyen İsmet AKÇAL'a ve aileme, özellikle bu çalışmam süresince bana gösterdikleri sabırdan dolayı eşime ve çocuklarıma teşekkürü bir borç bilirim.

Ayşegül HAMAMCI

Isparta - 2017

ÖZET

BUCAK (ÇAMLIK, KESTEL, MELLİ KÖYLERİ) GELENEKSEL KADIN - ERKEK GIYSİLERİNİN İNCELENMESİ VE İŞLEME ÖZELLİKLERİNİN KADIN GIYSİLERİNE UYARLANMASI

Ayşegül HAMAMCI

**Süleyman Demirel Üniversitesi,
Güzel Sanatlar Enstitüsü, Geleneksel Türk Sanatları Ana Sanat Dalı,
Yüksek Lisans Tezi,
Yıl: Aralık 2017, Sayfa: 124**

Danışman: Doç. N. Rengin OYMAN

Geleneksel giyim ve giyinme kültürel geçmişimize ışık tutması sebebiyle her yönüyle araştırılmaya değer başlıklar oluşturmaktadır.

Bu çalışma; geleneksel giysilerin kullanım alanlarının gittikçe azaldığı günümüzde Bucak ilçesine ait geleneksel kadın ve erkek giysilerini ve işlemelerini karakteristik özellikleriyle birlikte inceleyerek günümüzde tercih edilebilir kıyafetler olarak sunmayı amaçlamıştır. Bu amaçla, Bucak ilçesi ve Bucak'a bağlı olan Kestel, Melli ve Çamlık köylerinde yapılan alan araştırmasında ulaşılabilen giysi örnekleri şekil, işleme ve kumaş özellikleri bakımından incelenmiş, giysilere ait fotoğraflara ve çizimlere yer verilmiştir. Elde edilen bu bulgularda kullanılan işlemler dört farklı tasarım üzerinde uygulanmıştır.

Anadolu'nun zengin kültürünün bir parçası olan Bucak ilçesinin kadın ve erkek kıyafetleri ayırım yapılmadan işlemlerle süslenmişlerdir. Bu kıyafetlerdeki süslemeler, farklı duygular ve sembolik anlamlar taşımaktadırlar. Bu işlemlerin zamanla kaybolma tehlikesinin önüne, tasarımlarda hayat verilerek geçilmeye çalışılmıştır. Unutulmaya yüz tutmuş desen ve kıyafetlerin sonraki nesillere aktarılması, değerlerin kaybolmaması açısından önem arz etmektedir.

Anahtar kelimeler: Geleneksel, Kadın Giysisi, Erkek Giysisi, Bucak İlçesi, Nakış.

ABSTRACT

THE INVESTIGATION OF TRADITIONAL WOMEN’S AND MEN’S GARMENTS BELONGING TO THE BUCAK COUNTY (VILLAGES OF AMLİK, KESTEL, MELLİ) AND THE ADAPTATION OF THE PATTERN CHARACTERISTICS TO THE DAILY WOMEN'S GARMENTS

Ayşegül HAMAMCI

Suleyman Demirel University
Fine Arts Institute
Department of Traditional Turkish Arts, Master of Art Thesis,
Year: December 2017, Pages: 124

Adviser: Assoc. Prof. N. Rengin OYMAN

Traditional clothing and dressing creates headlines that worth investigating every aspect of the way because it sheds light on cultural background.

This study aims to examine traditional women’s and men's garment and embroidery that belongs to County of Bucak together with their characteristic features and present as preferable clothes at the present time which traditional clothing has a limited area of usage. For this purpose, cloth samples reached by field study carried out in the County of Bucak and villages of Kestel, Melli and çamlık which are villages of Bucak County, were examined in terms of shape, embroidery and fabric properties and photos and drawings of garments were presented. The embroideries that have been used in the findings obtained were applied on four different designs.

The women’s and men's garments of the County of Bucak, which is a part of Anatolia's rich culture, are adorned without any discrimination. Ornaments of these garments have different feelings and symbolic meanings. The danger of being lost of these embroideries over time has been tried to be blocked by giving life with designs. The transfer of patterns and garments to the next generations is important in terms of not losing values.

Key words: Traditional, Women's Garment, Men's Garment, Bucak County, Embroidery.

GİRİŞ

Üzerinde yaşadığımız ve Anadolu diye isimlendirdiğimiz toprakların, Dünya kültür mozaiğinin oluşmasında çok önemli rolü olmuştur. Bilindiği gibi Anadolu, Antalya, Beldibi, Karain gibi ilk insan yerleşimlerinin kurulduğu yerlerden biridir. M. Ö. 10.000'lere varan kültürel geçmişi ile Anadolu bu mozaik içinde çok özel bir yere sahiptir (Erbek, 2002: 6).

Sosyal kuralların değişme şekillerinden biri olan giyim hayat boyunca devam eden bir ihtiyaçtır. İnsanoğlunun geçirdiği ruhi hallere bağlı olduğu kadar ulusların kültür ve uygarlık alanlarındaki hareketlerinin de etkisi altında kalmıştır (Görgünay, 1973:4). Kültürel miras, toplumların geçmişine yönelik önemli bilgilerin barındığı değerler bütünüdür. Kültürel zenginlik her alanda kendini göstermektedir. Giyim bu kültür zenginliğinden etkilenen unsurlardandır. Giyim, bir kültürün farklılık anlayışının en belirgin noktalarından biridir. Uzun bir geleneğe dayanır ve ilk anda görünen, kavranabilen bir olgudur (Kösoğlu, 1997: 33). İnsanlık tarihi kadar eskiye dayanan giyim, kendini sürekli yenilemiş insanoğlunun katkılarıyla günümüze kadar gelişerek gelmiştir. Gelenekler, görenekler, örf ve adetlerin etkilerini giysiler üzerinde görmek mümkündür.

Anadolu tarih boyunca yüzden fazla uygarlığa ev sahipliği yapmış ender topraklardandır. İklim özellikleri geleneksel özelliklerin şekillenmesinde önemli bir faktördür. Dağlık bölgelerde kalın kumaşlardan post, çuha, kaşe, şayek ve moher gibi kumaşlar giysilerde kullanılırken, sıcak bölgelerde ve ovalarda ise kutnu, saten, kadife, gezi, hare mantin, ipek ve benzeri kumaşlar giysilerde kullanılmıştır (Erbek, 1987: 117).

Orta Asya Türklerinde şekillenen Türk giyim tarzı ana hatları ve detayları ile Anadolu'ya kadar gelmiştir. Türk giyim geleneği, Selçuklu ve Osmanlı İmparatorluk döneminde çeşitlenip, zenginleşerek devam etmiştir (Önge, 1995: 9). Eski Türklerde en önemli dış giyim eşyası kaftanlar olmuştur. Göktürk heykellerinde ve Uygur minyatürlerinde dize veya yere kadar uzanan, beli kuşaklı, dik veya devrik yakalı kaftanlara rastlanmaktadır (Özel, 1992: 20). Bütün toplumlarda giysi ile ilgili değer yargılarının, inançların ve törelerin üretilen obje, renk ve biçimlerin oluşturduğu

karmaşık bir yapı vardır. Bu karmaşık yapı, toplumların giysi kültürünü oluşturur (Erden, 1998: 6).

Konargöçer yaşam tarzının gerektirdiği, sürekli hareket halinde olmaları nedeni ile hayatları at üstünde geçen, Orta Asya Türkleri, kendilerine benzer hayat tarzları olan kavimlerle ortak bir giyim kültürü oluşturmuşlardır. At üzerinde ve içinde mobilya bulunmayan çadırlarında konforlu yaşayabilmek için şalvar benzeri bir pantolon, bir iç gömleği ile önde boydan boya açık, yırtmaçlı beli kemerle bağlanan bir üst entarisi ya da kaftan giymişlerdir. Bu entari ya da kaftan etek boyu zaman zaman zaman değişerek 20. yüzyıla kadar temel biçimini korumuştur (Görünür, Ögel, 2006: 61). Türk giyim kuşamını değerlendirirken tarihi geçmişini, yaşadığı coğrafyayı ve farklı kültürlerle olan etkileşimlerini göz önünde bulundurmak gerekir.

Bucak yöresi Isparta ve Antalya'ya eşit uzaklıkta olmasının verdiği avantajla her yönde kendini geliştirmeyi başarmış bir ilçedir. Bu çalışmaya başlamadan önce yapılan incelemelerde Bucak'ın her alanına dair araştırmalara rastlandığı ancak geleneksel giysilerine yönelik hiçbir araştırmanın bulunmadığı gözlenmiştir. Geleneksel ürünlerin gün geçtikçe kaybolma tehlikesini de göz önünde bulundurunca Bucak'ın sahip olduğu geleneksel kadın ve erkek giysilerini üzerlerindeki desen ve giysi kalıp özellikleri açısından gün yüzüne çıkarılması gerektiği düşünülerek, bu çalışma başlatılmıştır. Bulgulara ulaşabilmek için Alan araştırması yöntemi kullanılmış, araştırmada kadın ve erkek giysilerine yönelik çeşitli örneklerle ulaşılmıştır.

Yapılan araştırma esnasında halkın elindeki geleneksel değerlerin farkında olmadığı, sökerek, bozarak başka yerlerde değerlendirdiği ya da takas usulüyle başka eşyalarla değiştirdiği görülmüştür. Bu geleneksel giysilerin bütünlüğünü bozmadan sandıklarında saklamaları veya yabancı birine göstermek istememeleri araştırma yaparken araştırma sürecini zorlayan durumlardan biri olmuştur.

Alan araştırmasında Bucak merkezi, Çamlık, Kestel ve Melli köyleri incelenmiştir. İnceleme sırasında 73 parça ürün tespit edilmiştir. Bu ürünleri; cepken, yelek, üçetek, elbise, gömlek, şalvar, kuşak, fes, başörtüsü, mendil, çorap ve çarık oluşturmaktadır. Bu örnekler içerisinde birbirine benzer olanlar değerlendirmeye alınmamıştır. Değerlendirmeye alınan geleneksel kadın ve erkek giysileri kalıp ve

desen özellikleri incelenerek günümüz giysilerine uyarlanarak yeniden tasarlanmıştır. Böylece unutulmaya yüz tutmuş geleneksel değerlerimizi hem gün yüzüne çıkarılması, hem de giyilebilir giysiler olarak tercih edilir hale getirilmesi amaçlanmıştır.

I. BÖLÜM

1. BUCAK'IN COĞRAFI KONUMU, TARİHÇESİ, BUCAK'TA KADIN - ERKEK GİYİMİNİN TARİHÇESİ

1.1. Bucak'ın Coğrafi Konumu ve Tarihçesi

Şekil 1. Bucak Meydanı, Oğuzhan Heykeli (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Bucak, Türkçe bir isimdir. Sözlük anlamı olan köşe, öpücük, uç şeklinde açıklanmıştır. Bucak ilçesinin önceki adı Oğuzhan'dı. Oğuzhan adının ilçeye ilk yerleşen “Oğuz boyundan” geldiği söylenmektedir. Cumhuriyet döneminde 30.05.1926 tarih ve 877 sayılı kanunla bugünkü adı olan “Bucak” adını resmen almıştır. Bucak, Burdur iline bağlı en büyük ilçesidir. Kuzeyinde Ağlasun ve Çeltikçi ilçeleri, kuzey batı ve batısında Kemer ilçesi, güneyinde Antalya ili, doğusunda Isparta ili ile komşudur. Bucak ilçesinin yüzölçümü 1.436 km²'dir. İlçe merkezi Burdur'a 40 km, Isparta'ya 70 km, Antalya'ya 75 km uzaklıktadır (Konu, 2000: 10).

Bucak ilçesindeki ilk yerleşimler Neolitik dönemle başlamıştır. Bucak ilçesinin 21 km güneyinde (Burdur-Antalya karayolu) yer alan Kızılkaya'da, Neolitik yerleşim kalıntıları bulunurken, Kalkolitik döneme ait yerleşmelere ise ilçenin batısında yer alan Bucak höyüğünde rastlanmaktadır. Karaaliler deki bir prehistorik yerleşme de İlk Tunç Çağı'nı yansıtmaktadır (Arıbaş, Öcal, 2007: 314).

Tarihin her döneminde Bucak'ın çevresi birçok devletin egemenlik sahası içinde görülmektedir. Günümüze kadar uzanan tarihi kalıntılar, tören yerleri,

höyükler bunu belgelemektedir. Pisidialılar M.Ö. 1200 yıllarında Frig egemenliği altına girmişler, daha sonra bölgede sırasıyla Selevkoslar, Yunanlılar, Romalılar, Bizanslılar(<http://bucakliyiz.blogcu.com/bucak-ilcesi-tarihcesi/3966791>, 22 Mart 2017). Malazgirt Meydan Savaşı'ndan sonra Anadolu'ya Oğuz ve Türkmen boylarının yerleşimi başlamıştır. Burdur ve Antalya taraflarına da Tekeoğulları ve boyları gelerek yerleşmiştir (Burdur Valiliği, 1955: 94). Türkiye'nin her tarafında Oğuz ve başka Türk adlarını taşıyan köy, kasaba vb. yer isimlerinin de gösterdiği gibi, bugünkü Anadolu halkı bu Türkmenlerin ve onlarla birlikte gelen diğer Türk boylarının torunlarıdır (Kafesoğlu, 1992: 90). Anadolu kapılarının Türklere açılması ile birlikte Bucak ve çevresine Üç-Oklar'a mensup Oğuz boyları yoğun bir şekilde yerleşim göstermişlerdir. Bucak ilçesi, Sırasıyla Büyük Selçuklu Devleti, Anadolu Selçuklu Devleti, Hamitoğulları Beyliği ve Osmanlı İmparatorluğu egemenlikleri altında günümüze ulaşmıştır. Bucak ilçe merkezinin 17. Yüzyıl başlarında kurulduğu görüşü benimsenmektedir. Bu görüş Oğuz Avşar boyuna mensup Oğuzhan topluluğunun 16. yüzyılda Antalya'ya gelmesi ve 17. yüzyıl başlarında da Bucak ve çevresine yerleşmeleri ile birlikte Bucak ilçesinin çekirdeğinin oluştuğunu savunmaktadır. Oğuzhan topluluğundan sonra Sarıkeçili Yörükleri yoğun olarak başta Bucak merkez olmak üzere Bucak köyleri: Anbahan, Kestel, Keçili, Yüreğil, Karaaliler, Yuva, Kızılkaya Kızılcabağaç ve Ürkütlü köyelerine yerleşmiş ve günümüzde de hem yerleşik hem de konar-göçer olarak yaşamlarını devam ettirmektedirler(Ekiz, Yazıcı, 2014: 4,5).

Bucak tarihi, her açıdan zengin değerlere sahiptir. Ekonomik yönden önemli bir özelliği de, Türkiye salep ve kitre piyasasının Bucak'ta belirlenmesidir.

1.2. Bucak Kadın- Erkek Giyiminin Tarihçesi

1.2.1. Bucak Kadın Giyiminin Tarihçesi

Köklü uygarlıklara ev sahipliği yapan Bucak ilçesinde geleneksel giysilere dair örneklere rastlanılmıştır. İlçe merkezinde bazı kadınlar şalvar giymeye devam etmektedirler. Kadınlar köy düğünlerinde bulabildikleri ölçüde geleneksel giysilerini giymeye özen göstermektedirler.

Burdur Vilayeti Tarihi, Halkiyatı ve Harsiyatı (2015) kitabında M. Necati ve R. İsmail Erdem, yörenin kadın giyimini şu şekilde tarif etmişlerdir.

“Donları paçaları boldur. Dizden bağlanarak aşağı sarkabilir. Gömlekler donun üzerindedir hemen dize kadar gelir. Bunun üzerinde üç etekli, uzun bir entari vardır. Kolları(yenli) değildir. Olduğu gibi bastırılmıştır, elin üzerine kadar gelir. Belde erkeklerde olduğu gibi kuşak mevcuttur. Yalnız kadınların kuşağı oldukça ensiz sarılır. Kare şeklinde bir şalın üçgen olarak birçok defalar katlanmasından ibarettir. Entarinin ön etekleri, iki taraftan kaldırılarak arkaya kuşakların uçlarına bağlanır. Bu suretle donun vaziyeti ve gömlek tamamıyla görünür. Kuşak hizasından ön tarafa “önlük” dedikleri, çuha veya değersiz basmadan yapılmış dikdörtgen şeklinde bir kumaş bağlanır. Önlük bazen kumaş yerine bir peştamal de olur. Üç etek entarinin yakası açık olduğundan göğsün açıklığına mani olmak için içeriye “sıkma” tabir edilen kolsuz gömlek gibi bir şey giyerlerdi. Entarinin üzerine, kısa işlemeli yelek giymek adettir. Başa fes giymek mutlaka vardır. Fesin ön taraftan alın hizasına gelen kısma altın çizilir ve ortasına tam burun hizasına bir beşi birlik veya seksenlik altın konur. Bundan sonra başa erkeklerde olduğu gibi çember veya ipekli poçu sarılmıştır. Bunun üzerine bir buçuk metre uzunluğunda tülbent örtülür. Kadınların üç etek entarisi genellikle kutnu tabir ettikleri kırmızı, beyaz veya kırmızı sarı ve buna benzer birkaç renkte çizgili şekilde olduğu gibi parlak ve kısmen içerisine ipek karıştırılmış kumaşlardan da yapılır (42,43).

1.2.2. Bucak Erkek Giyim Tarihçesi

İlçe merkezinde geleneksel erkek giyim örneklerine rastlanmamaktadır fakat köylerinde özel günlerde “çakşır” veya “menevrek” denilen hayvan kılından yapılan pantolon giyilmektedir. Erkeklerin geleneksel kıyafetlerin kullanımına kadınlardan daha az kıymet verdikleri görülmekte ve günlük yaşamlarında günümüz kıyafetlerini giymektedirler.

Geçmişteki erkek giyimini Burdur Vilayeti Tarihi, Halkiyatı ve Harsiyatı kitabında M. Necati ve R. İsmail Erdem Yörenin erkek giyimini şu şekilde tarif etmişlerdir.

“Gençler paçaları dar, birer üçgen şeklini andıran, iki küçük parçanın, iki kısa kenarlarından birleştirilmek üzere yukarı kısma ilave edilen, dar ağıl donlar giyerler. Bunların genellikle kemerleri bulunmaz uçkur takılacak yeri vardır. Buna bazı yerlerde “çakşır” bazı yerlerde “menevrek” tabir ederler. Bunun üzerine entari giyilir fakat bununda şekli bizim bildiğimiz gibi değildir. Ön kısım kapalıdır. Yani entarinin sağ ve sol tarafı iki parçadır ve fazla

geniştir. Bir biri üstüne kapanır. İki taraflı sık düğmelerle dikilmiştir. Kolları ucuna bazen kol ağzı(yen) ilave edilirse de çoğunlukla olduğu gibi kenarı bastırılır. Bunun adı çoğu yerlerde işlik/yelektir. Bundan sonra sıra kuşağa gelir. Sarılan kuşağın kumaşı ve şekli çeşitlidir. Buda herkesin ekonomik gücüne bağlı bir meseledir. Zengin olanlar şal, Trablus kuşağı sarındığı gibi, fakir kendi el tezgâhlarının mamûlâtından olan 60-65 santim eninde, 4-5 metre boyunda yün kuşaklarla bağlanır. Kuşaktan sonra yakası açık, gayet kısa, kolları dar, ceket yerine bir şey gibidirler. Buna bazı yerlerde “kepe”, bazı yerlerde “salta” tabir ederler. Ayaklarına kalın yün çorap giyerler. Başlarına fes giyilir ve fesin üstüne yazma, ipekli poçular sarmak adetti (40,41).

II. BÖLÜM

2. BUCAK (ÇAMLIK, KESTEL, MELLİ KÖYLERİ) GELENEKSEL KADIN-ERKEK GİYSİLERİ'NİN SINIFLANDIRMASI, GİYSİ ÖZELLİKLERİ, GİYSİLERDE KULLANILAN KUMAŞLAR, NAKIŞLAR

2.1. Başa Giyilenler

2.1.1. Fesler, Başlıklar

Başlıklar, geçmiş yüzyıllar içinde oluşup, günümüze kadar gelmiş giyim-kuşam uygarlığımızın örneklerindedir (Yılmaz, 2001: 97). Fesler, kırmızı çuhadan yapılan, püsküllü ya da püskülsüz kesik koni biçimli başlıklardır (Anonim, 1986: 4059). Göçebe toplumlarda başlıklar çeşitli süs unsurlarıyla bazı duyguları çevrelerine yansıtırlar. Sözlü veya sevdalı genç kızlar feslerine açık renkli krep bağlarlar, böylece beklenmeyen isteklere karşı kendilerini korurlar. Dul kadınlar feslerinin üzerine kara yazma bağlarlar. Yeni gelinler ise açık veya canlı renkleri tercih ederler. Başlıklardaki sarı liralara sayısı bazı yörelerde çocuk sayısını, evli kalınan yıl sayısını gösterir.” (Kültür Bakanlığı, 1992: 17).

Başlık Anadolu'nun tüm yörelerinde ortak bir gelenek olarak kullanılmıştır. Fes, börk, hotoz gibi başlıkların üzerine yaşmak, yazma gibi örtüler örtünmüş daha sonra bu başlıkların yerini sadece yaşmak, yazma, çevre gibi örtüler almıştır (Gürman, 2016: 14).

2.1.1.1. Bucak Yöresi Kadın Fesi

Şekil 2'de bulunan fes Gülay TOPAY (Topay, sözlü görüşme, 2016) ın annesine aittir, kırmızı keçeden yapılmıştır. Ortasında sim şeritli ipek eşarp burularak sarı liralara tutturulan bağ ile süslenmiştir. İçi Amerikan(kaput) bezi ile astarlanmıştır.

Şekil 2. Kadın Fesi, Gülay TOPAY'ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Yöredeki ismi : Fes

Çapı : 18 cm

Yüksekliği : 7,5 cm

Tarihi : Tahmini 120 yıllık

Durumu : Yıpranmamış

Kaynak kişi : Gülay TOPAY'ın annesine ait kadın fesi.

2.1.1.2. Bucak Yöresi Erkek Fesi

Şekil 3'de bulunan fesin başı çevreleyen kısmın üst tarafında daire şeklinde kesilen parçayla birleştirilmiştir. Üst bölümün tam ortasına ibik eklenmiş, püskül bu ibiğe tutturularak sabitlenmiştir. Malzemesi keçe, rengi bordo olan bir erkek fesidir. İçi yavruağzı renginde keten kumaşla astarlanmış, kenar kısımları pamuğun ham renginde Amerikan bezi pervazla çevrilerek temizlenmiştir.

Şekil 3. Erkek fesi, Halil İbrahim Ölmez'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 4. Erkek Fesi İç Detayı, Halil İbrahim Ölmez'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Yöredeki İsmi : Fes

Çapı : 14 cm

Yüksekliği : 9,5 cm

Tarihi : Tahmini 80- 90 yıllık

Durumu : Yıpranmamış

Kaynak Kişi : Halil İbrahim ÖLMEZ'in koleksiyonuna ait erkek fesi

Şekil 5'de Halil İbrahim ÖLMEZ'in (Ölmez, Sözlü Görüşme, 2017) babasına ait olan, kırmızı keçe yününden dövülerek yapılmış fes bulunmaktadır. Fesin kenarında katlanarak sabitlenmiş siyah ipek eşarp mevcuttur. Eşarp, fesin kenar kısmına 2-3 parmak genişliğinde uçları uzun bırakılarak sabitlenmiştir.

Şekil 5. Erkek Fesi, Halil İbrahim Ölmez'in Babasına Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Yöredeki ismi : Fes

Çapı : 16 cm

Yüksekliği : 18 cm

Tarihi : Tahmini 80- 90 yıllık

Durumu : Kullanılır durumda

Kaynak kişi : Halil İbrahim ÖLMEZ'in babasına ait fes.

2.1.2. Başörtüsü

Üzerine el kalıpları ile çiçek motifleri basılmış büyükçe kare şeklindeki bezin adıdır. Düz beyaz örtüler altın veya gümüş teller, altın veya gümüş pullar ile de işlenir, kenarları iğne veya tığlarla oyalanır. Oyalı baş yemenilerini eskiden erkeklerde kullanırdı (Koçu, 1969:246).

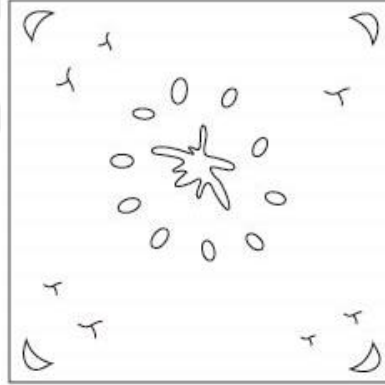
Kimi toplumlarda erkekler tarafından kefiye, puşi gibi adları olan başörtü çeşitleri kullanılsa da başörtüsü genellikle kadın giyiminin bir parçası olarak kabul edilir. Batıdan doğuya, Hristiyanlıktan Budizm'e kadar farklı dini ve coğrafi çevrelerde evrensel bir yaygınlığa sahiptir (<https://tr.wikipedia.org/wiki/Başörtüsü>, 07.04.2017).

2.1.2.1. Bucak Yöresi Başörtüsü

Şekil 6'da gelinlerin yüzüne örtülen pul işlemeli başörtüsü bulunmaktadır. Başörtüsünün kenarları beyaz hazır dantelle çevrelenmiştir. Köşelerde ve aralarda yine pullarla desen oluşturulmaya çalışılmıştır.

Şekil 6. Başörtüsü, Durkadın ATİK'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 7. Başörtü Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Al, Tek göbekli gradüştü

En : 90 cm

Boy : 90 cm

Durumu : Yıpranmış

Tarihi : Tahmini 60-65 Yıllık

Kaynak Kişi : Durkadın ATİK'e ait başörtü.

Şekil 8’de gelin yüzü örtmede kullanılan ipek eşarp bulunmaktadır. (Ölmez, Sözlü Görüşme, 30 Ocak 2017).

Şekil 8. Başörtüsü, Halil İbrahim ÖLMEZ’in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Yöredeki ismi : Al

En : 62 cm

Boy : 38 cm

Durumu : Yıpranmış

Tarihi : 80 yıllık

Kaynak kişi: Halil İbrahim ÖLMEZ’in koleksiyonuna ait başörtüsü.

Şekil 9’da ipekten dokunmuş eşarp bulunmaktadır. Başörtüsü olarak kullanılmıştır, kenarları kıvrılarak elle bastırılmıştır, ipek olması zamana karşı dayanıksız olmasına sebep olmuştur (Ölmez, Sözlü Görüşme, 30 Ocak 2017).

Şekil 9. Başörtüsü, Halil İbrahim ÖLMEZ’in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Yöredeki ismi : Al

En : 62 cm

Boy : 54 cm

Durumu : Yıpranmış

Tarihi : 80 yıllık

Kaynak kişi : Halil İbrahim ÖLMEZ'in koleksiyonuna ait başörtüsü.

2.2. Bedene Giyilenler

2.2.1. Gömlekler (Göynekler)

Gömlek, vücudun üst kısmını örten çeşitli giyeceklerin genel adıdır. Kelime deri demek olan “gön”den gelir. Deri üzerine yani çıplak tene giyilen şey demektir. Beyitlerde gönlek şeklinde telaffuz edilir ve piren adıyla da anılır. Nadir olarak “kamis” kelimesi de gömlek yerinde kullanılmıştır (Öztoprak, 2010:129).

İnce yumuşak bezlerden yapılır. Gömleklik bezler düz beyaz veya beyaz üzerine kırmızı, mavi, sarı renklerle ince çubuklu olarak dokunur. Tenin üzerine giyilir. Takım kıyafetlerini tamamlayan, ten üzerine giyilen ince ipek dokuma veya kumaşlardan yapılan, genellikle açık renk olan giysilerdir (Yılmaz, 2001: 94).

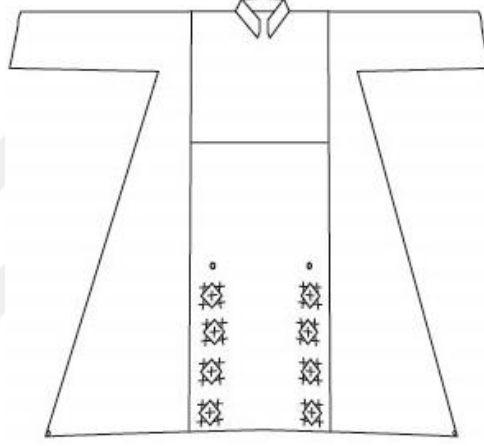
Erkekler dizden yukarı, kadınlar ayak bileğine kadar uzanan gömlek giyerlerdi. Daha sonraları dizlere kadar inen gömlekler, pantolon ve eteklerin yaygınlaşmasıyla boyları kısalarak bele kadar çıktı (Emiroğlu, 2001: 229).

2.2.1.1. Bucak Yöresi Kadın Gömleği (Göyneği)

Şekil 10'da belirtilen, ham renkli keten kumaştan yapılan gömleğin önünde göğüs altına kadar yırtmaç açıklığı mevcuttur. Gömlek elde makine dikişiyle birleştirilmiştir. Hakim yakalı ve yakası kırmızı ipe elde makine dikişiyle zikzak şekil verilerek süslenmiştir. Gömleğin önüne gelen dikdörtgen parçanın kenarları yukarıya doğru karşılıklı nakışlarla bezenmiştir. Motifler kırmızı, lacivert, yeşil ve siyah renkte nakış ipleriyle işlenmiştir. Baklava şeklindeki desenlerin içine yıldız motifi yerleştirilmiştir. Desenin bazı yerlerinde çapraz iğne (X), bazı yerlerinde verev iğne (/) işleme tekniği kullanılarak, yıldız motiflerinin etrafı rengindeki nakış ipleriyle kontur çekilerek tamamlanmıştır.

Şekil 10. Kadın Gömleği, Nurdan ERTAŞ'a Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

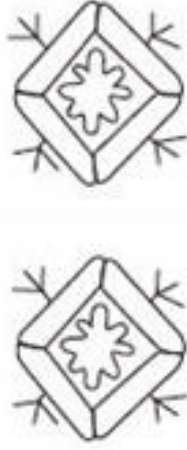
Şekil 11. Kadın Gömleği Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Şekil 12. Kadın Gömleği Ön Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 13. Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 14. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi	: Göynek
Boy	: 96 cm
Kol boyu uzunluğu	: 42 cm
Kol ağzı genişliği	: 22 cm
Etek ucu genişliği	: 83 cm
Durumu	: Sağlam
Tarihi	: Tahmini 90 yıllık
Kaynak kişi	: Nurdan ERTAŞ'a ait gömlek.

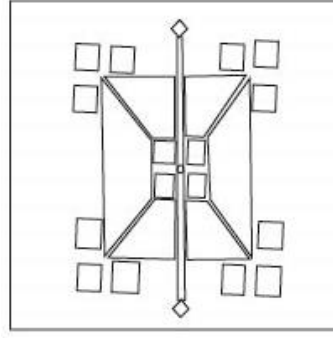
Şekil 15’de, ham renkli keten kumaştan yapılmış dikdörtgen bir parça bulunmaktadır. Kadın gömleği için hazırlanmış fakat dikilmeden bu şekilde saklanmıştır. Parçanın, karşılıklı kenarlarından yukarı doğru kanaviçe nakış yapılmıştır. Göz motifi ile bezenmiştir (Tokgöz, sözlü görüşme, 17 Mayıs 2016). Desende kırmızı, yeşil ve siyah renkte nakış ipleri kullanılmıştır.

Şekil 15. Kadın Gömleği Ön Parçası, Nurdan ERTAŞ’a Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 16. Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 17. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Karagöz Nakışlı Göynek parçası

En : 36 cm

Boy : 180 cm

Durumu : Sağlam

Tarihi : Tahmini 90 Yıllık

Kaynak kişi : Nurdan ERTAŞ'a ait gömlek önü parçası.

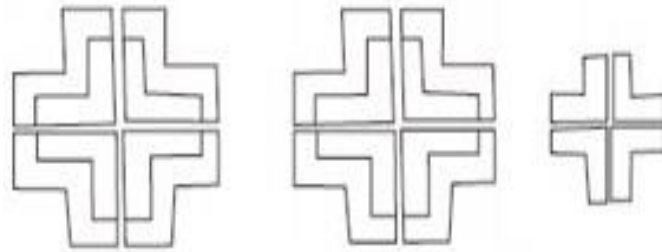
Şekil 18'de, ham renkli keten kumaştan kadın gömleği için hazırlanmış ön parçası bulunmaktadır. Gömlek haline getirilmemiş parça şeklinde korunmuştur. Kanaviçe tekniği ile iç içe geçmiş üçgenlerle göz motifi oluşturulmaya çalışılmıştır. Desende kırmızı, siyah, mavi ve sarı renkte nakış ipleri kullanılmıştır.

Şekil 18. Kadın Gömleği Ön Parçası, Nurdan ERTAŞ'a Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 19. Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 20. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Göynek parçası

En : 36 cm

Boy : 180 cm

Durumu : Sağlam

Tarihi : Tahmini 90 Yıllık

Kaynak kişi : Nurdan ERTAŞ'a ait gömlek önü parçası.

Şekil 21’de Yine ham renkli keten kumaştan hazırlanmış kadın gömleği ön parçası bulunmaktadır. Bu parça da gömlek haline dönüştürülmeden saklanmıştır. Kanaviçe nakış tekniğiyle, göz motifi işlenmiş, desende lacivert, kırmızı, yeşil ve mor renkte nakış ipleri kullanılmıştır.

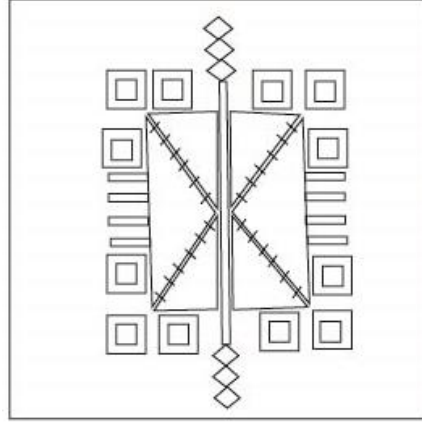

Şekil 21. Kadın Gömleği Ön Parçası, Ayşe DURAN’ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 22. Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 23. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Karagöz Nakışlı Göynek Parçası

En : 37 cm

Boy : 174 cm

Durumu : Sağlam

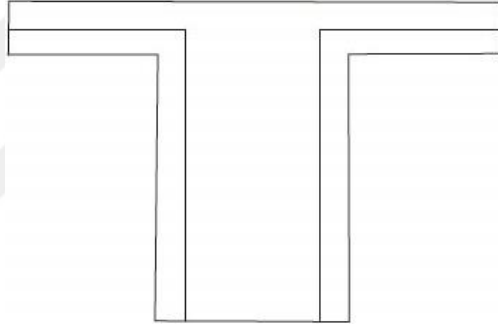
Tarihi : Tahmini 80 Yıllık

Kaynak kişi : Ayşe DURAN'ın annesine ait gömlek parçası.

Şekil 24'de ham renkte bürümcük kumaştan dikilmiş kadın gömleği bulunmaktadır. Yörede yakasız diye adlandırılan gömlek, genç kızın çeyizi için hazırlanmaktadır. Gelinin bekâretinin göstergesi olarak düğünün sonrasında ki gün yakası oyularak geline giydirilmektedir. Aksi bir durumda gömleğin yakası açılmadan kızla birlikte evine geri gönderilmektedir (Ölmez, Sözlü Görüşme, 29 Ocak 2017). Gömleğin etek uçları iğne oyası ile “zürafa” modeli yapılarak kıvrılmıştır. Kol ağzları manşetle temizlenmiş ve manşetin kenarları yine “zürafa” modeli tekrarlanarak üzerine pembe ip ile “sıçan dişi” modeli oyalanmıştır.

Şekil 24. Kadın Gömleği (Yakasız), Halil İbrahim ÖLMEZ'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 25. Yakasız Teknik  izimi ( izim: Kiraz, 2017)

Şekil 26. Kadın Gömleği (Yakasız) Kol Altı Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 27. Kol ve Etek Ucu Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Yöredeki ismi : Yakasız

Boy : 89 cm

Kol Boyu : 59 cm

Omuz genişliği : 42 cm

Durumu : Sağlam

Tarihi : Tahmini 90- 100 Yıllık

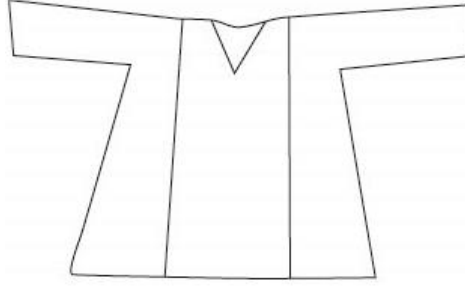
Kaynak kişi : Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna ait kadın gömleği.

2.2.1.2. Bucak Yöresi Erkek Gömleği (Göyneği)

Şekil 28'de ham renkte alaca dokuma kumaştan yapılmış erkek gömleği bulunmaktadır. Gömlekte genişliğini sağlamak için arka bedene üçgen parçalar eklenmiştir. "V" yakalı, yakası ve kol ağızları pervazla temizlenmiştir.

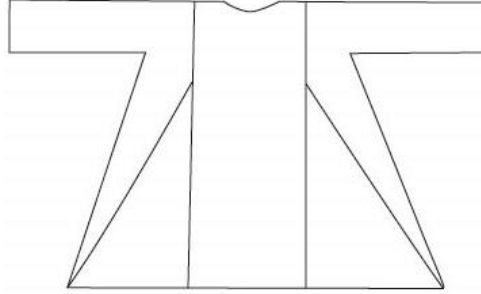
Şekil 28. Erkek Gömleği Önden Görünüm, Mehmet ÖZTOP'un Dedesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 29. Erkek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Şekil 30. Erkek Gömleği Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

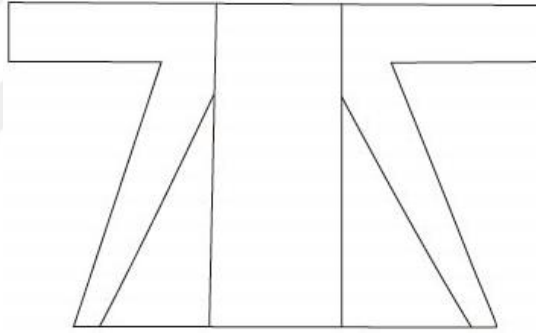
Şekil 31. Erkek Gömleği Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi	: Göynek
Boy	: 72 cm
Kol Boyu	: 51 cm
Sırt genişliği	: 57 cm
Durumu	: Sağlam
Tarihi	: Tahmini 100 Yıllık
Kaynak kişi	: Mehmet ÖZTOP'un dedesine ait göynek.

Şekil 32’de ham renkli alaca dokuma kumaştan yapılmış erkek gömleği (yakasız) bulunmaktadır. Gömlekte genişliği sağlamak için üçgen parçalarla genişletilmiştir ve hiç giyilmemiştir.

Şekil 32. Erkek Gömleği (Yakasız), Mehmet ÖZTOP’un Dedesine Ait (Fotograf: Hamamcı, 2016)

Şekil 33. Yakasız Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki İsmi	: Erkek Yakasız
Boy	: 72 cm
Kol Boyu	: 58 cm
Sırt Genişliği	: 63 cm
Durumu	: Sağlam
Tarihi	: Tahmini 100 yıllık
Kaynak Kişi	: Mehmet ÖZTOP’un dedesine ait göynek (yakasız).

2.2.2. Şalvarlar

Şalvar, çok eski dönemlerden bugüne Anadolu'nun hemen her yöresinde kullanılan bir giyim eşyasıdır. Batı etkisinin yoğunlaştığı 19.yy'a değin her sınıftan kadın ve erkek tarafından giyilmiştir (Şenel, 2009: 24). Tarihi verilere göre şalvarın ilk çıkış yeri İran'dır. Abbasiler siyah, Fatimiler beyaz şalvar giymiştir. İran'ın ipek, Mısır'ın beyaz keten şalvarı değerli sayılmıştır. Savaşlarda kullanışlı olması sebebiyle şalvar giyilmiştir. Ayrıca şalvar Hilât'ın en önemli bölümüdür (Ayhan, 2013:9). Şalvar ve pantolon savaşçı kavimlerde kişilerin ata binmek için geliştirdikleri bir giysi çeşidi olarak Hunlar tarafından bulunmuştur (Ögel, 1991: 101).

Bazı şalvarlar belden ayak bileklerine kadardır, az kumaş kullanılır. Bazı şalvarlarda da ayaklar şalvarın içinde kalır ve görünmez. Aynı uzunlukta bazı şalvarların da bele isabet eden kısımları dar olup ayağa doğru genişler, giyildiği zaman ayaklara yakın kısmında oluşan büzgü, şalvara ayrı bir güzellik verir. Paçalı ve apış aralarına kadar açık olanlarını köylü kadınlar ve daha ziyade Yörükler kullanır (Yılmaz, 2001: 95). Bucak yöresinde yapılan araştırmalarda şalvarlar belde başlayıp, bilekte bitmektedir. Yörede çoğunlukla erkek şalvarına rastlanmıştır. Enleri 20-25 cm olan pamuklu tezgâh dokuması üzerine doğal boya ile boyanmış iplerle, iğne ile nakışlar yapılmıştır.

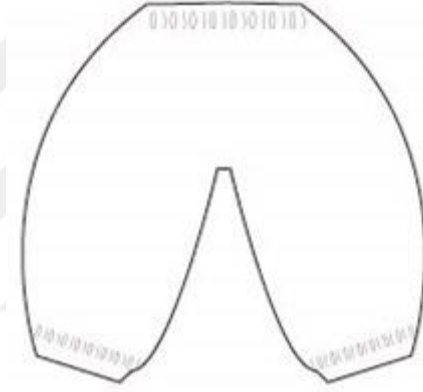
Gerek göynek, gerekse donların *çebiş* olarak adlandırılan parçaları nakışlarla süslenirmiş; böylece nakışlı *çebiş*'lerin yenilenen don veya gömleğe yeniden dikilerek kullanılması sağlanırmış (Oğuz, 2004; 547).

2.2.2.1. Bucak Yöresi Kadın Şalvarı

Şekil 34'de turuncu renkli savaî kumaştan dikilmiş gelin şalvarı bulunmaktadır. İçi astarla temizlenmiştir. Beli ve paçaları ip ile büzülmüş, elde makine dikişi ile tutturulmuştur.

Şekil 34. Kadın Şalvarı, Gülay TOPAY'ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 35. Şalvar Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Şekil 36. Şalvar Kumaş Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Yöredeki ismi : Şalvar

Boy : 88 cm

En : 120 cm (Bel genişliği)

En : 35 cm (Paça genişliği)

Durumu : Yıpranmış

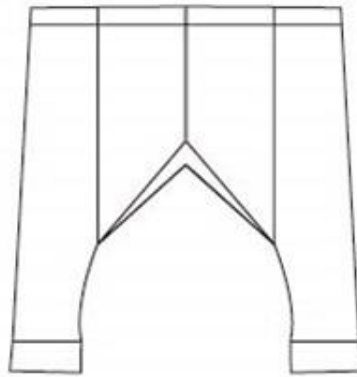
Tarihi : Tahmini 120 yıllık

Kaynak kişi : Gülay TOPAY'ın annesine ait şalvar.

Şekil 37'de ham pamuk renginde alaca dokumadan dikilmiş kadın şalvarı bulunmaktadır. Paça uçları saten kumaşla manşet geçirilerek temizlenmiştir.

Şekil 37. Kadın Şalvarı, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 38. Kadın Şalvarı Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki İsmi : Don

Boy : 76 cm

En : 65 cm (Bel genişliği)

En : 13 cm (Paça genişliği)

Durumu : Giyilebilir durumda

Tarihi : Tahmini 100 yıllık

Kaynak Kişi : Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna ait kadın şalvarı.

2.2.2.2. Bucak Yöresi Erkek Şalvarı

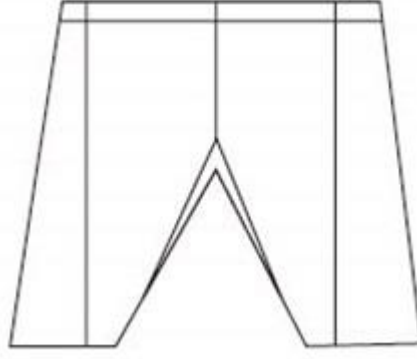
Şekil 39'da ham pamuk renginde Amerikan (kaput) bezinden dikilmiş erkek şalvarı bulunmaktadır. Şalvarın yanlarındaki *çebiş* parçaları krem renkli ipek iplik ile sarma tekniği ve hesap işi ile nakışlanmıştır.

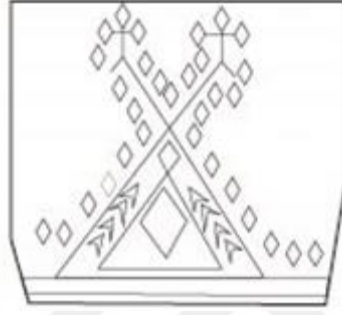
Şekil 39. Damat Şalvarı, Raziye VAROL'un Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 40. Şalvar Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 41. Damat Şalvarı Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Şekil 42. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Don Alası, Damat Donu

Boy : 80 cm

En : 75 cm (Bel genişliği)

En : 21 cm (Paça genişliği)

Durumu : Sağlam

Tarihi : Tahmini 65- 70 yıllık

Kaynak Kişi : Raziye VAROL'un vefat eden annesine ait erkek şalvarı.

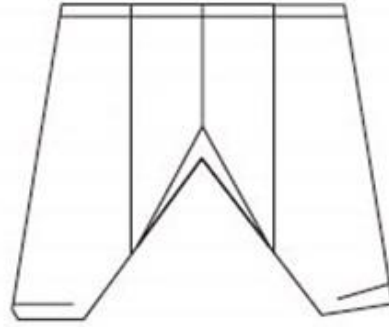
Şekil 43'de ham pamuk renginde Amerikan (kaput) bezinden dikilmiş erkek şalvarı bulunmaktadır. Şalvarın aradaki eklenen parçasıyla renk tonunda fark görülmektedir. Yandaki *çebiş* parçaları sarı ve krem renkli nakış ipleri ile işlenmiş. İşlemesinde sarma tekniği ve hesap işi tekniği kullanılmıştır.

Şekil 43. Damat Şalvarı, Raziye VAROL'un Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 44. Şalvar Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 45. Damat Şalvarı Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Şekil 46. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Don alası, Damat donu

Boy : 80 cm

En : 75 cm (Bel genişliği)

En : 21 cm (Paça genişliği)

Durumu : Sağlam

Tarihi : Tahmini 65- 70 yıllık

Kaynak Kişi : Raziye VAROL'un vefat eden annesine ait erkek şalvarı.

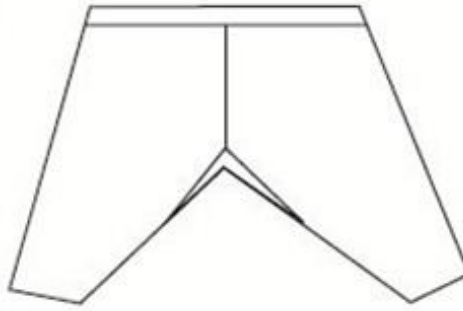
Şekil 47'de ham pamuk renginde Amerikan (kaput) bezinden dikilmiş erkek şalvarı bulunmaktadır. Şalvarın yanlarında ki *çebiş* parçaları beyaz ve krem renkli ipek iplikle zincir iğnesi tekniğinde nakışlanmıştır.

Şekil 47. Damat Şalvarı, Raziye VAROL'un Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 48. Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 49. Damat Şalvarı Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Şekil 50. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Don Alası, Damat Donu

Boy : 80 cm

En : 77 cm (Bel genişliği)

En : 21 cm (Paça genişliği)

Durumu : Sağlam

Tarihi : Tahmini 65 - 70 yıllık

Kaynak Kişi : Raziye VAROL'un vefat eden annesine ait erkek şalvarı.

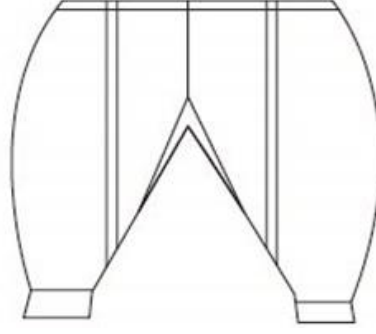
şekil 51'de ham pamuk rengine Alaca dokuma kumaştan dikilmiş erkek şalvarı bulunmaktadır. Kumaşın zemininde çift çizgi halinde şeritler mevcuttur. Paa uçlarına pamuklu bir kumaşla yırtmaç ve manşet yapılmıştır.

şekil 51. Erkek şalvarı, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

şekil 52. Erkek şalvar Paa Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 53. Erkek Şalvarı Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Erkek Donu

Boy : 86 cm

En : 67 cm (bel genişliği)

En : 17 cm (paça genişliği)

Durumu : Giyilebilir durumda

Tarihi : Tahmini 100 yıllık

Kaynak Kişi : Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna ait erkek şalvarı.

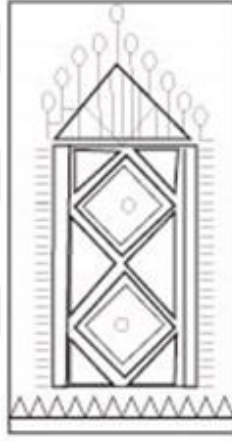
Şekil 54'de ham pamuk renginde Amerikan (kaput) bezinden erkek donuna geçirmek için hazırlanmış çebiş parçası bulunmaktadır. Kırmızı, sarı, turuncu ve krem renkte nakış ipleriyle sarma tekniği ve bazı yerlerde de kanaviçe (çapraz iğne) tekniği kullanılarak nakışlanmıştır. Şalvar haline getirilmeden parça şeklinde saklanmıştır.

Şekil 54. Erkek Şalvarı Yan Parçası, Nurda ERTAŞ'a Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 55. Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 56. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki İsmi : Çebiş

Boy : 195 cm

En : 36 cm

Durumu : Parça olarak kalmış

Tarihi : Tahmini 90- 100 yıllık

Kaynak Kişi : Nurdan ERTAŞ'a ait erkek şalvarı yan parçası.

Şekil 57'de ham pamuk renginde Amerikan (kaput) bezinden erkek donuna geçirmek için hazırlanmış çebiş parçası bulunmaktadır. Krem renkli ipek ip ile sarma tekniği kullanılarak nakışlanmıştır. Şalvar haline getirilmeden parça şeklinde saklanmıştır.

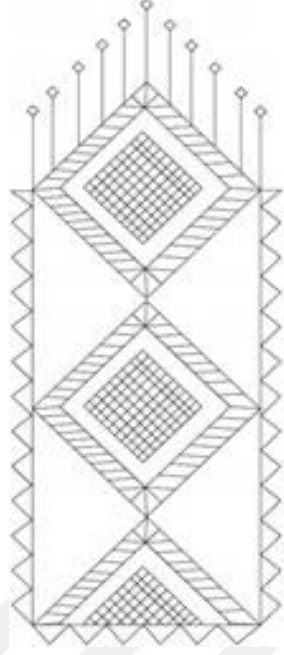

Şekil 57. Erkek Şalvarı Yan Parçası, Ayşe DURAN'ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 58. Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 59. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Çebiş

Boy : 176 cm

En : 37 cm

Durumu : Parça olarak kalmış

Tarihi : Tahmini 90- 100 yıllık

Kaynak kişi : Ayşe DURAN'ın annesine ait çebiş parçası.

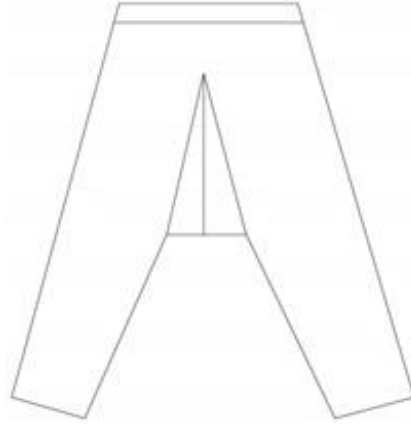
Şekil 60'da siyah keçi kılından dokunmuş erkek şalvarı (menevrek) bulunmaktadır. Şalvarın yanlarında cepler mevcuttur. Bel kısmı ipe büzülerek ve giyildikten sonra üzerine kuşak sarılarak giyilmektedir.

Şekil 60. Erkek Şalvarı (Menevrek), Hüseyin KURT'a Ait Şalvar (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 61. Şalvarın Giyilmiş Hali (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 62. Şalvar Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Menevrek

Boy : 99 cm

En : 65cm (Bel genişliği)

En : 20cm (Paça genişliği)

Durumu : Sağlam, kullanılabilir durumda

Tarihi : Tahmini 70- 80 yıllık

Kaynak kişi : Hüseyin KURT'a ait şalvar (menevrek).

2.2.3. Üçetek Entariler

Yanları derin yırtmaçlı, önü açık, etek kısmı üç parçadan oluşan kadın giysilerine üçetek denir (Ergür, 2002: 283).

Eteklerinin yanları bele kadar yırtmaçlı önü açık, belden tek düğmeli veya belden bir karış yukarı kadar olan kısmı kapalı, etekleri yerle bir denecek kadar uzun entarilerdir. Biçimi itibariyle üçetek şeklinde olduğu için bu ad verilmiştir. Sarayda bulunan cariyeler yaz ve kış aylarında ince gömlek üzerine üçetek entariler giyerler üşüdükleri zaman arka etekleriyle omuzlarını örterlerdi (Yılmaz, 2001: 96). Üçetek entariler, kullanım rahatlığıyla, tarih boyunca konar- göçer hayat tarzının önemli giysilerinden olmuş, zaman zaman bazı değişiklikler gösterse de 19.yy. ortalarına kadar yaygın biçimde kullanılmıştır (Şenel, 2009: 29).

2.2.3.1. Bucak Yöresi Üçetekleri

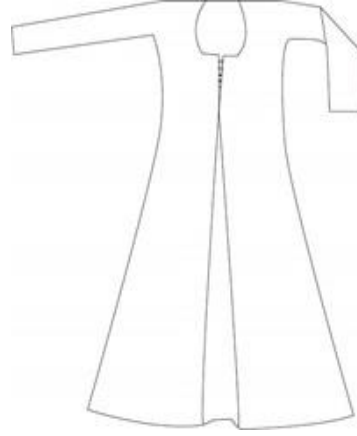
Şekil 63’de bulunan üçetek, çizgili saten atlas kumaştan yapılmıştır. İçi astarlı, herhangi bir nakış özelliği bulunmamaktadır. Elde, makine dikişi kullanılmıştır. Astarı krem renkli keten kumaştan hazırlanmış, kol uçları manşetli, yaka açıklığından sonra dört birit ve düğme ile önün kapanması sağlanmıştır.

Şekil 63. Üçetek Önden Görünüm, Hasan UYAR’ın Anneannesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 64. Üçetek Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 65. Üçetek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Üçetek

Boy : 132 cm

En : 40 cm (Sırt genişliği)

En : 64 cm (Etek ucu genişliği)

Durumu : Giyilebilir durumda

Tarihi : Tahmini 90-100 yıllık

Kaynak Kişi : Hasan UYAR'ın anneannesine ait üçetek entari.

Şekil 66'da mor renkli, beyaz çizgili meydaniye müflüs kumaştan yapılmış üçetek bulunmaktadır. Üçeteğin ön ortası, yırtmaçları ve etek uçları dilimler şeklinde süslenmiştir. Dilimlerin uçlarına ve yaka kenarına siyah kaytan ipinden kontur çekilmiştir. Yakası oval kesilmiş, yaka kenarında hazır harç ile süslenmiştir. Üçeteğin içi doğal renkli Amerikan (Kaput) beziyle astarlanmıştır.

Şekil 66. Üçetek Önden Görünüm, Ayşe DURAN'ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 67. Üçetek Arkadan Görünüm, Ayşe DURAN'ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 68. Üçetek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki İsmi : Mor Kaşık Sapı

Boy : 129 cm

En : 47 cm (Sırt genişliği)

En : 85cm (Etek ucu genişliği)

Durumu : Giyilebilir durumda

Tarihi : Tahmini 85 yıllık

Kaynak Kişi : Ayşe DURAN'ın annesine ait.

Şekil 69'da mor renkli, beyaz çizgili meydaniye müflüs kumaştan yapılmış üç etek bulunmaktadır. Yakası "V" kesilmiştir. Kolları manşetli; ön ortası, yırtmaç kenarları ve etek uçları dilimler şeklinde yapılmıştır. Dilim kenarları siyah kaytan ipele kontur çekilmiş ayrıca yaka çevresine ve kol manşetlerine yine siyah kaytan ipele kordon tutturma tekniğiyle süslemeler yapılmış, yaka ve manşet ucu sarı ve siyah renkli harç ile süslenmiştir. Üçeteğin iç kısmı Amerikan bezi ile astarlanmıştır.

Şekil 69. Üçetek Önden Görünümü, Atiye KURT'un Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

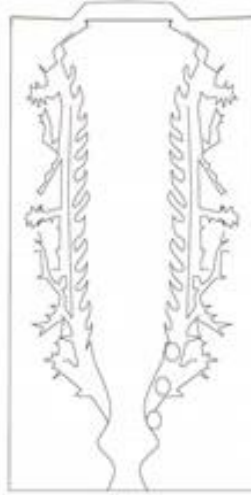
Şekil 70. Üç Etek Yaka Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 71. Üçetek Manşet Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 72. Üçetek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Şekil 73. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Kaşık sapı

Boy : 135 cm

En : 48 cm (Sırt genişliği)

En : 83cm (Etek ucu genişliği)

Durumu : Giyilebilir durumda

Tarihi : Tahmini 90 - 95 yıllık

Kaynak kişi : Atiye KURT'un annesine ait üç etek.

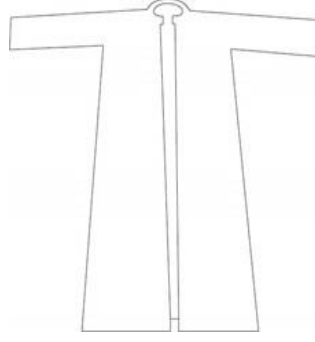
Şekil 74’de çiçek motifli mecidiye boncuklu turuncu kutnu kumaştan yapılmış üçetek bulunmaktadır. Hâkim yakalı ve astarlıdır. Kumaş zemininde mor, kırmızı, sarı, turuncu ve yeşil renkli şeritler beyaz ip ile çiçek desenleri mevcuttur. Yan dikişleri ve kol ağzları yırtmaçlı, ön ortası, etek uçları, yırtmaçları ve kol uçları sarı simli harç ile çevrelenmiştir. Astar kumaşı yine Amerikan (kaput) bezinden yapılmıştır.

Şekil 74. Üçetek Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 75. Üçetek İç Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 76. Üçetek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki İsmi : Boncuklu Kutnu

Boy : 99 cm

En : 51 cm (Sırt genişliği)

En : 57 cm (Etek ucu genişliği)

Durumu : Giyilebilir durumda

Tarihi : Tahmini 80- 85 yıllık

Kaynak Kişi : Halil İbrahim ÖLMEZ'in koleksiyonuna ait Kutnu üçetek.

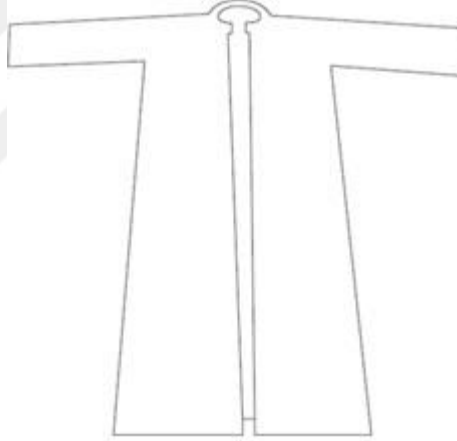
Şekil 77'de çiçek motifli mecediye boncuklu kırmızı kutnu kumaştan yapılmış üçetek bulunmaktadır. Kumaş zemininde mor, kırmızı, sarı ve yeşil renklerden çizgiler, bu çizgilerin arasına beyaz renkli çiçekler dokunmuştur. Üçetek hâkim yakalı ve astarlıdır. Astar kumaşı kırmızı keten kumaştan yapılmıştır. Üçeteğin ön ortası, etek ucu, yırtmaç kenarları ve kol uçları hazır dantel şerit ile çevrelenmiştir.

Şekil 77. Üçetek Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 78. Üçetek İç Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 79. Üçetek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Boncuklu Kutnu

Boy : 122 cm

En : 51 cm (Sırt genişliği)

En : 60 cm (Etek ucu genişliği)

Durumu : Biraz yıpranmış

Tarihi : Tahmini 90 yıllık

Kaynak kişi : Halil İbrahim ÖLMEZ'in koleksiyonuna ait Kutnu üçetek.

Şekil 80’de kırmızı renkli, beyaz çizgili alaca mezer kutnu kumaştan yapılmış üçetek bulunmaktadır. Ön ortası, etek ucu ve yırtmaçları dilimler şeklinde yapılmıştır. Dilimlerin kenarları ve yaka çevresi siyah kaytan ip ile kontur şeklinde çevrelenmiş, yaka çevresi ve dilimlerin içleri siyah kaytan ip ile kordon tutturma tekniğiyle desen verilerek süslenmiştir. İncelenen üçetek milli bayramlarda öğrencilerin giyebilmesi için bel kısmından düzensiz bir şekilde boyu kısaltılmış durumdadır.

Şekil 80. Üçetek Önden Görünüm, Nazlı TOKGÖZ’e Ait Üçetek (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 81. Üçetek Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 82. Üçetek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Üçetek

Boy : 113 cm

En : 48 cm (Sırt genişliği)

En : 62cm (Etek ucu genişliği)

Durumu : Giyilebilir durumda

Tarihi : Tahmini 80- 90 yıllık

Kaynak kişi : Nazlı TOKGÖZ'e ait üçetek.

2.2.4. Yelekler

Hava alacak şekilde kolsuz ve genellikle önü açık, uzunluğu bele kadar olan entari üstüne ve ceket, salta, cepken altına giyilen bir giysi türüdür (Koçu, 1969: 242). Kol ve yaka kenarları işlemeli, kolsuz, kadifeden veya çuhadan yapılmış, bazıları çapraz düğmeli kısa giysilerdir. Burdur yöresinde “camadan” da denir (Şenel, 2009: 142).

2.2.4.1. Bucak yöresi Kadın Yelekleri

Şekil 83’de ki yelekte herhangi bir işleme özelliği bulunmamaktadır. Yeleğin ön parçaları lacivert zemin üzerine kırmızı, yeşil ve turuncu renkler kullanılarak çiçek motifleri basılmış basma kumaştan yapılmıştır. Arka kısmı Amerikan (kaput)

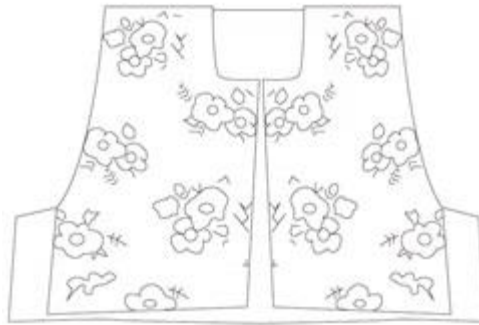
bezinden yapılmıştır. Astar kumaşı da yine ham pamuk renginde Amerikan bezindedir. Yeleğin birleştirilmesinde makine dikişi, kol altları, arka kısmında elde makine dikişi kullanılmıştır.

Şekil 83. Kadın Yeleği Önden Görünüm, Atiye KURT'a Ait Yelek (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 84. Kadın Yeleği Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 85. Yelek Çizimi (İllüstratör)

Yöredeki ismi : Yelek

Boy : 45 cm

En : 50 cm (Sırt genişliği)
En : 65cm (Etek ucu genişliği)
Durumu : Giyilebilir durumda
Tarihi : Tahmini 90 yıllık
Kaynak kişi : Atiye KURT'a ait yelek.

2.2.4.2. Bucak Yöresi Erkek Yeleği

Yörede yapılan alan araştırmasında erkek yeleğine rastlanmamıştır.

2.2.5. Cepkenler

Gömlek üzerine giyilen, kolları bol ve yırtmaçlı, çoğunlukla yakasız, sırma işlemeli bele kadar inen kısa giysilerdir (Şenel, 2009: 59).

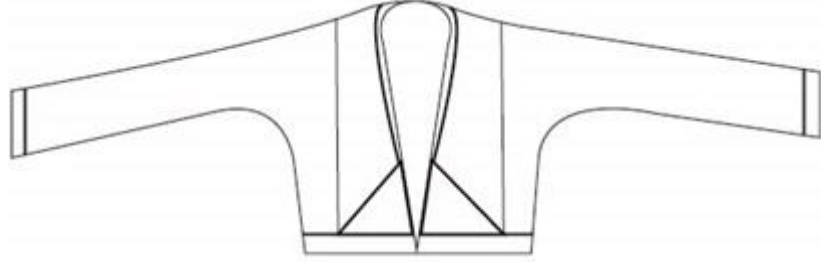
Kadife veya çuhadan, kolları yakası kara ipek veya pamuk kaytanla işlenmiş kısa cepkenlere “kepe” adı verilir. Alt kol dikişi bilekte oval bir yırtmaçla biter. Hareket rahatlığı amacıyla giysi vücuda oturtulmamıştır (İşbilen, 2007: 25).

2.2.5.1. Bucak Yöresi Kadın Cepkenleri

Şekil 86’da bulunan cepken, mor kadifeden yapılmıştır. İçi kırmızı desenli pazen kumaşla astarlanmış, cepkenin yaka çevresi, ön ortası, etek ve kol uçları kordon tutturma tekniği ile gümüş simli ipele desen verilerek süslenmiştir.

Şekil 86. Kadın Cepkeni Önden Görünüm, Hasan UYAR'ın Halasına Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 87. Cepken Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Şekil 88. Kadın Cepkeni Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 89. Cepken Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Yöredeki İsmi : Kepe

Boy : 45 cm

En : 50 cm (Sırt genişliği)

En : 65cm (Etek ucu genişliği)

Kol boyu : 68 cm

Durumu : Yıpranmış

Tarihi : Tahmini 110 yıllık

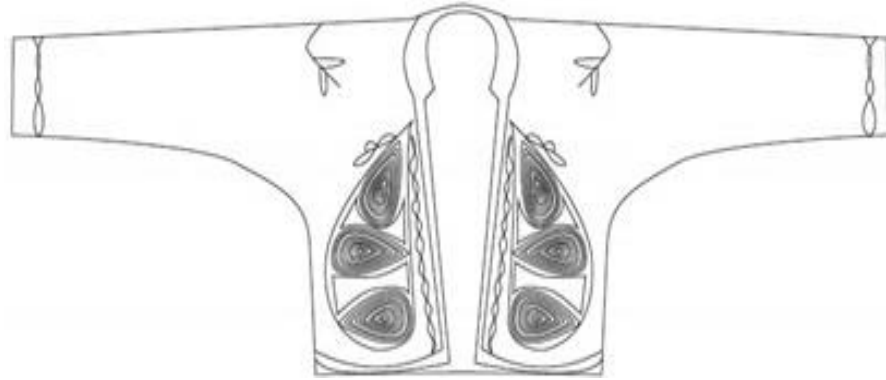
Kaynak Kişi : Hasan UYAR'ın halasına ait cepken.

2.2.5.2. Bucak Yöresi Erkek Cepkeni

Şekil 90'da bulunan cepken siyah kadife kumaştan yapılmış, içi kırmızı keten kumaşla astarlanmıştır. Cepkenin önde bulunan iki parçasına, arka bedenine ve kollarına turuncu ve gümüş renkte simli ipler kullanılarak kordon tutturma tekniğinde süsleme yapılmıştır. Cepkenin yaka, ön ortası, etek ucu ve kol ağızları, hazır simli turuncu ve bej renklerinden oluşan harçla çevrenmiştir.

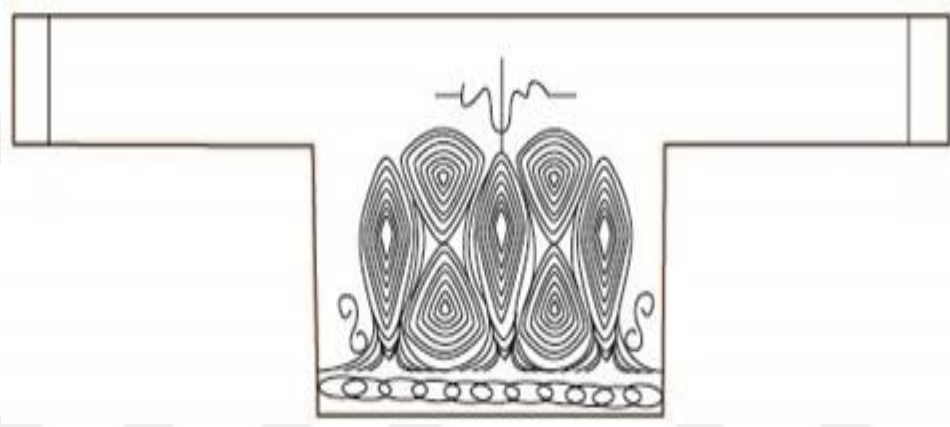
Şekil 90. Erkek Cepkeni Önden Görünüm, Gülay TOPAY'a Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 91. Cepken Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

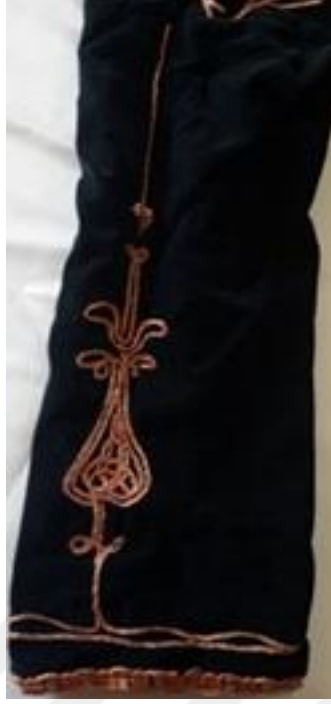
Şekil 92. Erkek Cepkeni Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

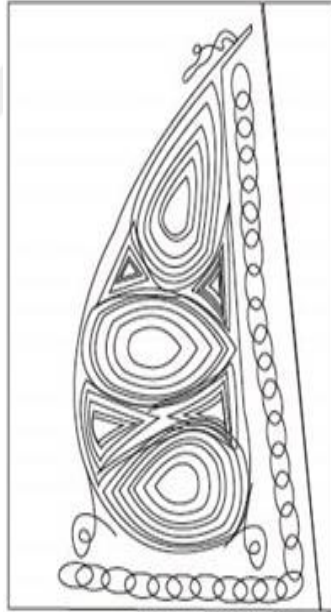
Şekil 93. Cepken Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Şekil 94. Cepken Ön Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 95. Cepken Kol Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 96. Cepken Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Kepe

Boy : 43 cm

En : 45 cm (Sırt genişliği)

En : 67 cm (Etek ucu genişliği)

Kol boyu : 70 cm

Durumu : Sağlam

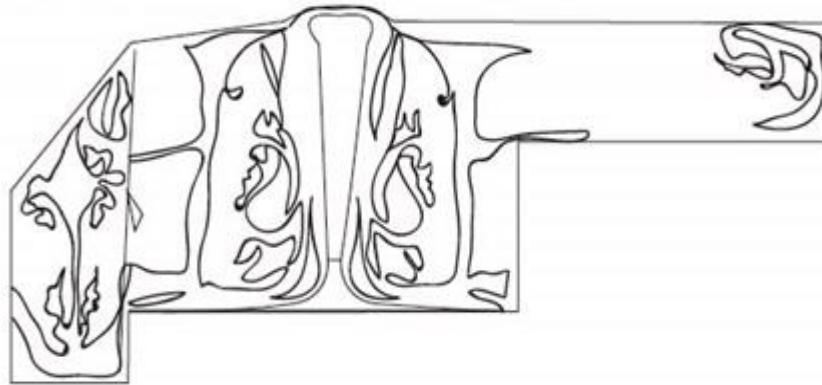
Geçmişi : Tahmini 90 yıllık

Kaynak kişi: Gülay TOPAY'ın dedesine ait cepken.

Şekil 97'de bulunan kepe, çuha kumaştan yapılmıştır. Ön kısımları hemen hemen tamamen siyah kaytanla kordon tutturma tekniğiyle süslenmiştir, desenlerin aralarında siyah sutaşı ile de geçişler yapılmış. Arka bedende ve kollarda büyük desenler halinde aynı süslemeler geniş yer tutmaktadır.

Şekil 97. Erkek Cepkeni Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

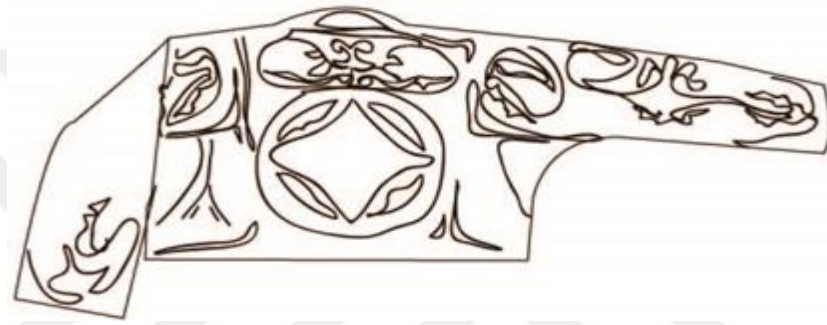

Şekil 98. Cepken Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Şekil 99. Erkek Cepkeni Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 100. Cepken Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Şekil 101. Cepken Kol Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 102. Cepken İç Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Yöredeki ismi : Ala kepe

Boy : 42 cm

En : 55 cm (Sırt genişliği)

En : 70cm (Etek ucu genişliği)

Kol boyu : 65 cm

Durumu : Giyilebilir durumda

Tarihi : Tahmini 70 yıllık

Kaynak Kişi : Halil İbrahim ÖLMEZ'in koleksiyonuna ait cepken.

2.2.6. Entariler

Genellikle tek parça olarak bedene giyilen giysilerdir (Ergür, 2002: 77). Yüzerce yıl yaygın biçimde kullanılan şalvarlar, üçetekler vb. geleneksel giysiler 19.yy.ın başlarından itibaren, özenilen Avrupa giyiminin de etkisiyle büyük değişiklikler göstermeye başlamış, üst üste giyilen gömlekler, şalvarlar, üçetekler yerini, özellikle kırsal alan dışında, tek başına giyilen elbiselere (entariilere) bırakmıştır (Görünür, Ögel, 2006: 61). Bölgeden bölgeye entarilerde farklılık olabildiği gibi zaman zamanda bazı bölgelerin giyimleri diğer bölgelere örnek olduğu görülür (Özbel, 1946: 7-10).

2.2.6.1. Bucak yöresi Entarileri

Şekil 103'de bulunan entari beyaz çizgili alaca mezer kutnu kumaştan yapılmıştır. Entarinin yaka açıklığı bele kadar uzanan pat parçasıyla sağlanmış, hâkim yaka ile temizlenmiştir. Sırt kısmı robalı, robanın alt bölümünde iki adet pili mevcuttur. Kollara boyunu uzatmak için ek parça yerleştirilmiştir. Entarinin içi Amerikan beziyle astarlanmıştır.

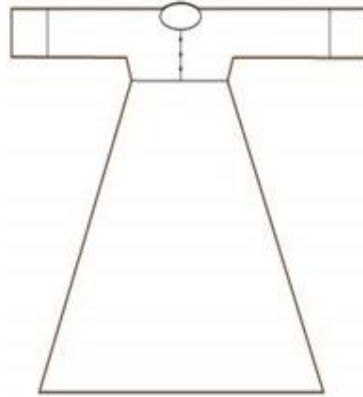

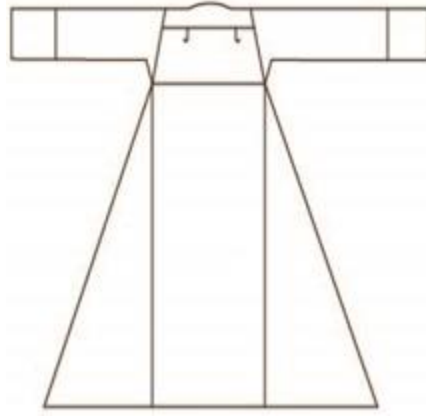
Şekil 103. Entari Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 104. Entari Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 105. Entari Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Şekil 106. Entari Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Şekil 107. Entarinin Etek Ucu İç Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Yöredeki ismi : Entari

Boy : 117 cm

En : 50 cm (Sırt genişliği)

En : 105cm (Etek ucu genişliği)

Kol boyu : 62 cm

Durumu : Giyilebilir durumda

Tarihi : Tahmini 80 yıllık

Kaynak kişi : Halil İbrahim ÖLMEZ'in annesine ait entari.

2.3. Ayağa Giyilenler

2.3.1. Çoraplar

Çorap ayağa giyilen örme giyimdir (Koçu, 1969: 78). Anadolu'nun her yerinde ayakları sıcak tutmak için yün çoraplar giyilmiştir. Bayan çorapları erkek çoraplarına göre desenlidir (Gürman, 2016: 35). Konar-göçer yaşamda insanlar beslediği hayvanların yünü her alanda kullanarak değerlendirmeyi bilmiştir çoraplarda bunlardan biridir.

Çorap motif ve desenlerini bilmek, çorabın üretildiği bölgeyle birlikte, bir zamanların oyalı mendilleri gibi, çorabı örenin meramını da öğrenebilmek demektir (Emiroğlu, 2001: 217).

2.3.1.1. Bucak Yöresi Kadın Çorapları

Şekil 108'de ki kadın çorabı ham yün rengi, bordo, lacivert ve kırmızı renkli yün iplerle örülmüştür. Çorabın burun ve topuk kısımları hariç diğer kısımları eşkenar dörtgen içine çengel motifleri yerleştirilerek desen oluşturulmuştur. Topuk ve burun kısmı farklı desen verilerek yapılmıştır. Maddi durumu iyi olanların kullandığı çoraptır (Ölmez, Sözlü Görüşme, 30 Ocak 2017).

Şekil 108. Kadın Çorabı Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 109. Kadın Çorabı Topuk Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 110’da bulunan kadın çorabı, turuncu ve koyu kahve renkli yün iplerle örülmüştür. Çorabın konç kısmında akrep motifleri mevcut, üst kısmında eşkenar dörtgen içerisinde yıldız motifi ve etrafında çengel motifleri bulunmaktadır. Taban kısmında şeritler arasında eşkenar dörtgenler yerleştirilmiştir. Çorabın burun kısmında daha basit bir desen yapılmış ve püskül bırakılmıştır.

Şekil 110. Kadın Çorabı Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ’in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 111. Kadın Çorabı Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 112’de bulunan çorap, ham renkte yün ip ile örülmüştür. Başka renk kullanılmamıştır. Çorabın ön ve arka kısmında şerit şeklinde karşılıklı desen verilerek model oluşturulmuştur. Örülen çorabın ağız kısmı tığ ile temizlemiştir.

Şekil 112. Kadın Çorabı Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ’in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 113. Kadın Çorabı Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 114’de, çorabın zemininde ham renkli yün ip kullanılmıştır. Tabanı hariç diğer bölümlerinde iki şerit halinde desen oluşturulmuştur. Yukarı doğru okları anımsatan desen pembe ve yeşil renkler ile örülmüştür. Bacağı saran kısmında ise pembe ip ile iç içe geçmiş çengel motifi örülerek yerleştirilmiştir.

Şekil 114. Kadın Çorabı Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ’in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 115. Kadın Çorabı Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 116'da, çorabın zemininde yine ham renkli yün ip kullanılmıştır. Konç kısmında karşılıklı şeritler halinde, oklar ve okların aralarında küçük çiçek desenleri görülmektedir. Çorabın ön kısmında lacivert ve turuncu renkler, arka kısmında yeşil ve kırmızı renkler kullanılmıştır.

Şekil 116. Kadın Çorabı Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 117. Kadın Çorabı Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 118’de, ham renkli yün kadın çorabının tabanı düz, diğer kısımları “üç düz bir büz” örneğinde örülmüştür. Burun ve topuk kısmında farklı model uygulanmıştır. Renk karıştırılmamıştır.

Şekil 118. Kadın Çorabı Önden Görünüm, Halil İbrahim ÖLMEZ’in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 119. Kadın Çorabı Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 120’de bulunan çorapta kahverengi, lacivert, yeşil, kırmızı ve ham yünün renginde ipler kullanılmıştır. Renkler enine kalın çizgi şeklinde görülmektedir. Çorabın tabanı hariç diğer kısımları “öküz sidiği” motifi “V”ler oluşturularak örülmüştür. Taban kısmında ise desen verilmeden sadece renklerin kullanıldığı görülmektedir.

Şekil 120. Kadın Çorabı Önden Görünüm, Atiye KURT’a Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 121. Kadın Çorabı Arkadan Görünüm (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

2.3.1.2. Bucak Yöresi Erkek Çorapları

Şekil 122’de ki erkek çorabı, desensiz ve ham renkli yün ip ile örülmüştür. Konç kısmı daha uzun yapılmış ve bacadan kaymaması için çoraba monteli ipler ile bağlanmaktadır.

Şekil 122. Erkek Çorabı, Halil İbrahim ÖLMEZ’e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 123’de ham renkli yün ip ile “ pirinç” motifi ile örülmüş erkek çorabı bulunmaktadır. Çorapta başka renk kullanılmamıştır. Çorabın konç kısmı uzun yapılmış ve bacağa bağlayabilmek için ip ile beraber kullanılmıştır.

Şekil 123. Erkek Çorabı, Halil İbrahim ÖLMEZ'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 124'de keçi kılından örülmüş bacağı korumak amaçlı kullanılan bileklik görülmektedir. Ayak bileğinden dize kadar yüksekliğe sahiptir.

Şekil 124. Erkek Çorabı Halil İbrahim ÖLMEZ'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

2.3.2. Çarıklar

İşlenmemiş sığır derisinden yapılan ve ayağın şeklini alması için deliklerine geçirilen şeritle sıkıca bağlanan ayakkabıdır.

Ayakkabı, Anadolu insanının güncel yaşamında doğumdan ölüme dek önemli bir yer almıştır. Çocuk daha doğmadan patikler örülür, ölen kişinin pabuçları kapının önüne bırakılır. Bütün bu ayakkabı kültürü içinde “çarık”, hâlâ yaşayan bir halk zanaatı halinde giyilmeye devam etmektedir (Oğuz, 2004: 540).

2.3.2.1. Bucak Yöresi Erkek Çarığı

Şekil 125’de, deriden yapılmış erkek çarığı görülmektedir. Aşınmasını önlemek için deri önceden katranlanıp toprağa gömülerek birkaç gün bekletildikten sonra çarık yapılmıştır. Kenarlarına keçi kılından bağcık geçirilerek çorabın üzerine dolanarak kullanılmıştır (Ölmez, sözlü görüşme, 29 Ocak 2017).

Şekil 125. Erkek Çarığı, Halil İbrahim ÖLMEZ’e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

2.3.2.2. Bucak Yöresi Kadın Çarığı

Şekil 126’da deriden yapılmış çarık bulunmaktadır. Yukarıda incelenen erkek çarığından daha açık renkli ve boyu kadın ayağına göre yapıldığı için daha küçüktür. Çarığın burun kısmından tabanına doğru renginde koyulaşma görülmektedir. Etrafına keçi kılından yapılmış ip geçirilmiştir.

Şekil 126. Kadın Çarığı, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Şekil 127. Erkek, Kadın ve Çocuk Çarığı, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

2.4. Giysi Aksesuarları

2.4.1. Kuşaklar

Beli sıkı tutmak için sarılan uzun ve dar kumaşın, şalın eski Türk giyim kuşamında hem erkek hem kadın belinde çok önemli bir yeri olmuştur (Koçu, 1969: 160).

2.4.1.1. Bucak Yöresi Kadın Kuşakları

Şekil 128’de ham renkli ipek kumaştan yapılmış gelin kuşağı bulunmaktadır. Karşılıklı uçları birleştirilerek üçgen form verildikten sonra katlanarak bele bağlanmaktadır. Zeminde kullanılan ipek kumaşın üzerine makinede zincir işi tekniğinde nakışlar yerleştirilmiştir. Kuşağın göbeğinde içi çiçeklerle doldurulmuş yedi kollu yıldız motifi yerleştirilmiş, köşeler ve kenar süslemeleri yine çiçek motifleriyle zenginleştirilmiştir.

Şekil 128. Gelin Kuşağı, Gülay TOPAY’ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 129. Kuşak Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Yöredeki ismi : Gelin kuşağı

Boy : 115 cm

En : 115 cm

Durumu : Kullanılabilir durumda

Tarihi : Tahmini 120 yıllık

Kaynak kişi : Gülay TOPAY'ın annesine ait gelin kuşağı.

Şekil 130'da görülen kuşak şeritler şeklinde desen verilerek dokunmuştur. Mor, yeşil, sarı ve kırmızı renkler kullanılmış, uçlarında saçaklar bırakılmıştır.

Şekil 130. Kadın Kuşağı, Nazlı TOKGÖZ'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 131. Kadın Kuşağı Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Yöredeki ismi : Önlük

Boy : 104 cm

En : 94 cm

Durumu : Kullanılabilir durumda

Tarihi : Tahmini 100 yıllık

Kaynak kişi : Nazlı TOKGÖZ'e ait kuşak.

Şekil 132'de pamuklu ip ile dokunmuş kuşak lacivert, mor ve gri renkler kullanılarak, çizgili şekilde dokunmuştur. Kuşağın çizgileri arasındaki mesafelerin farklı genişliklerde olduğu görülmektedir.

Şekil 132. Kadın Kuşağı, Durkadın ATİK'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Yöredeki İsmi : Al peştamal

Boy : 80 cm

En : 138 cm

Durumu : Kullanılabilir durumda

Tarihi : Tahmini 90 yıllık

Kaynak Kişi : Durkadın ATİK'e ait peştamal.

Şekil 133'de ipek iplerle dokunmuş peştamal bulunmaktadır. Peştamal de kalın çizgiler halinde şeritler görülmektedir. Kırmızı, sarı ve turuncu renkler kullanılmış, kenarlarında simli iplerle geçişler yapılmıştır.

Şekil 133. Kadın Kuşağı, Atiye KURT'un Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Yöredeki ismi : Peştamal

Boy : 140 cm

En : 110 cm

Durumu : Yıpranmış

Tarihi : Tahmini 110 yıllık

Kaynak kişi : Atiye KURT'un annesine ait kuşak.

Şekil 134'de renkli iplerle kalın çizgiler halinde ve desenli bir şekilde dokunmuş kuşak bulunmaktadır. Kuşakta kırmızı, mavi, sarı, krem ve siyah renkler mevcuttur. Kuşak ortasından çapraz bir şekilde kesilerek üçgen form verilerek kullanılmış ve yıpranmış durumdadır.

Şekil 134. Bayan Kuşağı, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Yöredeki ismi : Peştamal

Boy : Uzun kenarı 147 cm

En : Kısa kenarı 50 cm

Durumu : Yıpranmış

Tarihi : Tahmini 100 yıllık

Kaynak Kişi : Halil İbrahim ÖLMEZ'in annesine ait kuşak.

2.4.1.2. Bucak Yöresi Erkek Kuşakları

Şekil 135'de ipek ve pamuk iplerle alaca dokuma kumaştan yapılmış erkek kuşağı görülmektedir. Kuşakta pastel renkler kullanılmıştır. Krem ve turuncu renkler görülmektedir. Dokunurken farklı kalınlıklarda çizgiler yerleştirilmiştir.

Şekil 135. Erkek Kuşağı, Mehmet ÖZTOP'un Dedesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Yöredeki ismi : Kuşak

Boy : 270 cm

En : 37 cm

Durumu : Yıpranmış

Tarihi : Tahmini 110 yıllık

Kaynak kişi : Mehmet ÖZTOP'un dedesine ait kuşak.

Şekil 136'da görülen kuşak, ince ve uzun üç parça şeklinde alaca dokuma kumaşların, uzun kenarlarının birbirine elde tutturularak eklenmesiyle oluşturulmuştur. Enine şeritler şeklinde yeşil, kırmızı, sarı ve krem renkli iplerle dokunmuştur. Uçları saçaklar bırakılarak tamamlanmıştır.

Şekil 136. Erkek Kuşağı, Hüseyin KURT'a Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 137. Erkek Kuşağı Ek Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Yöredeki ismi : Kuşak

Boy : 240 cm

En : Parça genişliği 17 cm

Durumu : Kullanılabilir durumda

Tarihi : Tahmini 70 yıllık

Kaynak kişi : Hüseyin KURT'a ait kuşak.

Şekil 138’de, aynı şekilde üç parçadan araları eklenerek alaca dokuma kumaştan oluşturulmuş kuşak bulunmaktadır. Kuşak da yeşil, sarı, lacivert, kırmızı ve krem renkler bulunmaktadır. Uçlarının saçaklarla tamamlandığı görülmektedir.

Şekil 138. Erkek Kuşağı, Halil İbrahim ÖLMEZ’in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Yöredeki ismi : Kuşak

Boy : 240 cm

En : 20 cm (Parça genişliği)

Durumu : Renkleri solmuş ama kullanılabilir durumda

Tarihi : Tahmini 100 yıllık

Kaynak Kişi : Halil İbrahim ÖLMEZ’in koleksiyonuna ait kuşak.

Şekil 139’da görülen kuşak, koyunyününden yünün ham rengi ile dokunmuş çuha kumaştan yapılmıştır. Kenarları kaput beziyle temizlenmiş, bele kolay tutturmak için ucuna ip eklenmiştir.

Şekil 139. Erkek Kuşağı, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Koleksiyonuna Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Yöredeki ismi : Yün kuşak

Boy : 240 cm

En : 20 cm

Durumu : Yıpranmış

Tarihi : Tahmini 90 yıllık

Kaynak kişi : Halil İbrahim ÖLMEZ'in koleksiyonuna ait kuşak.

Şekil 140'da görülen dokuma kuşak, pamuklu iplerle dokunmuştur. Üçgen form verilerek kullanılan kuşak, renkli kalın çizgiler halinde ve geometrik şekiller oluşturularak dokunmuştur. Yeşil, kırmızı, lacivert ve sarı renkler kullanılmış, uçlarında saçaklar bırakılarak tamamlanmıştır. Kuşağın renklerinin solduğu görülmektedir.

Şekil 140. Erkek Kuşağı, Halil İbrahim ÖLMEZ'in Babasına Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2017)

Yöredeki ismi : Peştamal

Boy : 94 cm

En : 84 cm

Durumu : Kullanılabilir durumda

Tarihi : Tahmini 90 yıllık

Kaynak kişi : Halil İbrahim ÖLMEZ'in babasına ait kuşak.

Şekil 141'de görülen uçkur, pamuğun ham rengine Amerikan (kaput) bezinden yapılmıştır. Uç kısımları verev iğne tekniğinde nakış yapılarak süslenmiştir. Desenler geometrik şekillerden oluşmuş, nakışta siyah, kırmızı, sarı, mavi ve pembe renkte ipler kullanılmıştır.

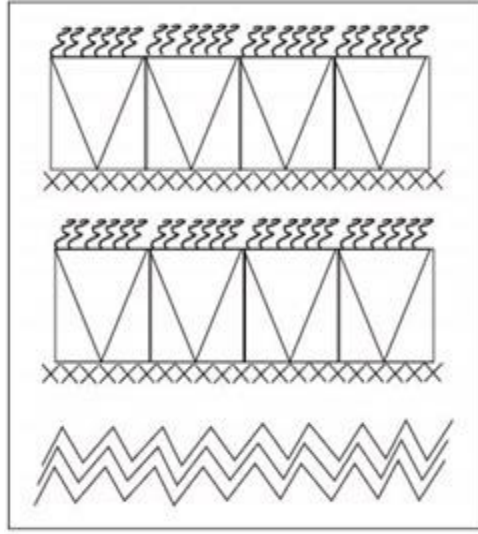

Şekil 141. Uçkur, Ayşe DURAN'ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 142. Uçkur Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 143. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Uçkur

Boy : 92 cm

En : 10 cm

Durumu : Kullanılabilir durumda

Tarihi : Tahmini 95 yıllık

Kaynak Kişi : Ayşe DURAN'ın annesine ait uçkur.

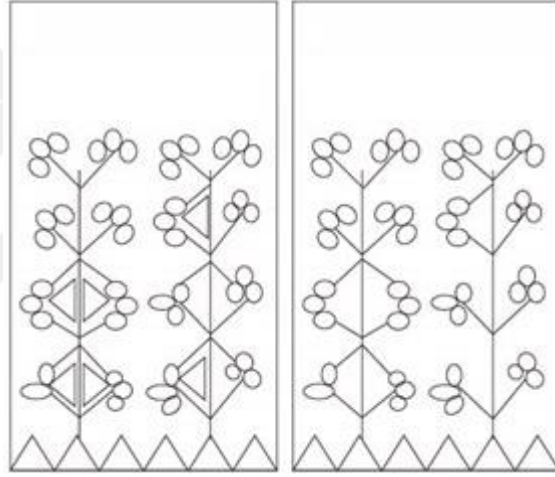
Şekil 144'de görülen uçkur, pamuğun ham rengine Amerikan (kaput) bezinden yapılmıştır. Uçları zincir işi ve sarma tekniğiyle nakış yapılarak süslenmiştir. Desende geometrik formlar ve çiçekler bulunmaktadır.

Şekil 144. Uçkur, Ayşe DURAN'ın Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 145. Uçkur Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 146. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Uçkur

Boy : 90 cm

En : 10 cm

Durumu : Kullanılabilir durumda

Tarihi : Tahmini 95 yıllık

Kaynak kişi : Ayşe DURAN'ın annesine ait uçkur.

2.4.2. Çevreler (Mendiller)

Dört köşe olduğu için çevre diye adlandırılan örtü, kadın ve erkek giyiminde kullanılmış, çeyiz eşyası arasında bulunması şart sayılmıştır. Çevreler renkli nakışlarla, sırma, altın veya gümüşle işlenmiş başörtüleridir (Şenel, 2009: 116).

2.4.2.1. Bucak Yöresi Çevreleri (Mendilleri)

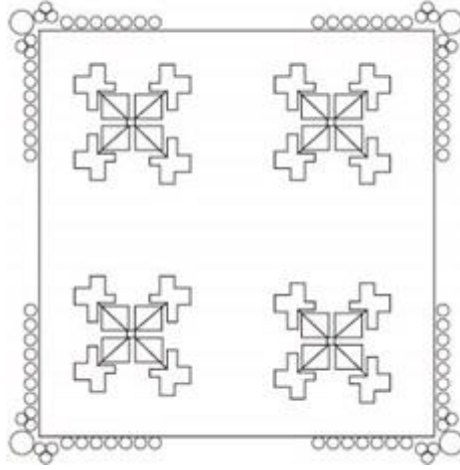
Şekil 147’de görülen çevre kare şeklindedir. Pamuğun doğal renginde mekikli dokuma kumaş üzerine sarı, pembe, mavi, turuncu ve siyah renkli nakış ipleri ile sarma tekniğinde nakış yapılarak süslenmiştir. Kenarları sarı renkli naylon ip ile gümüş renkli pullar geçirilerek oyalanmıştır.

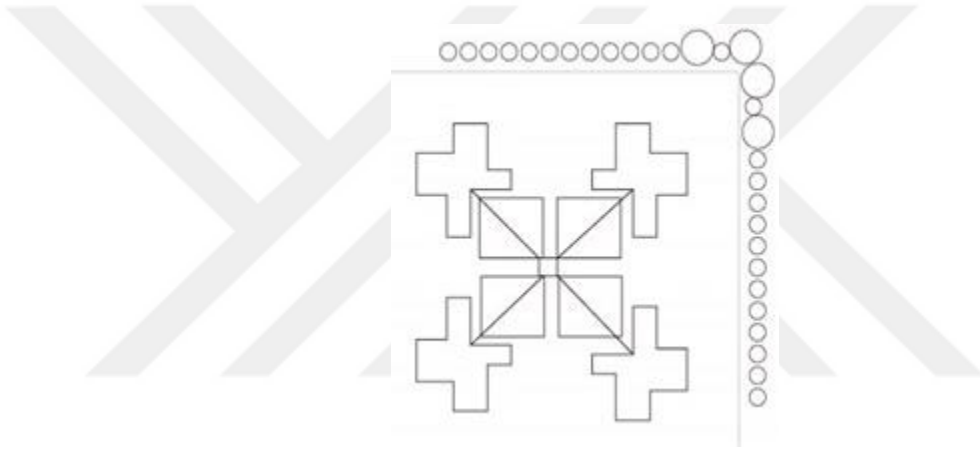
Şekil 147. Çevre, Nazlı TOKGÖZ'e Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 148. Çevre Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 149. Çevre Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Şekil 150. Desen Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Yöredeki ismi : Pullu çevre

Boy : 55 cm – Çözüğü: 26

En : 55 cm – Atkısı: 33

Durumu : Kullanılabilir durumda

Tarihi : Tahmini 150 yıllık

Kaynak Kişi : Nazlı TOKGÖZ'e ait çevre.

Şekil 151'de pamuğun ham renginde Amerikan bezinden yapılmış çevre bulunmaktadır. Karşılıklı iki kısa kenarına zincir işi tekniğinde çiçek desenli nakış yapılmıştır. Nakış yapılırken turuncu, pembe ve yeşil renkte ipler kullanılmıştır.

Şekil 151. Çevre, Raziye VAROL'un Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 152. Çevre Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Yöredeki ismi : Bohça

Boy : 83 cm - Çözüğü: 26

En : 63 cm - Atkısı: 33

Durumu : Kumaşında yer yer sararmalar oluşmuş

Tarihi : Tahmini 80 yıllık

Kaynak kişi : Raziye VAROL'un annesine ait çevre.

Şekil 153'de pamuğun ham renginde Amerikan bezinden yapılmış çevre bulunmaktadır. Çevrenin dört köşesinde çiçek desenli nakış mevcuttur. Zincir işi tekniğiyle yapılan nakışta kırmızı, lacivert ve sarı renkte ipler kullanılmıştır. Kenarları temizlenmemiş kumaş kesildiği gibi bırakılmıştır.

Şekil 153. Çevre, Atiye KURT'un Annesine Ait (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Şekil 154. Çevre Desen Detayı (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

Yöredeki ismi : Mendil

Boy : 44 cm – Çözüğü: 30

En : 40 cm – Atkısı: 30

Durumu : Üzerindeki nakış iplerinin boyadığı görülmekte

Tarihi : Tahmini 90 yıllık

Kaynak kişi : Atiye KURT'un annesine ait çevre.

2.5. Bucak Yöresinde Kadın- Erkek Giysilerinde Kumaş ve Nakışlar

2.5.1. Kumaşlar

2.5.1.1. Alacalar (Çitari)

Alacalar, düz-hareli renklerde üretildiği gibi, ekoseli veya çözü yönünde inceli kalınlı çizgilerle renklendirilmiş kompozisyonlarda üretilirler. Kutnu dokumalar kadar zengin çeşide sahip olmasalar da Kemha, Şaliye, Mekkavi, Çitari, Müflüs olarak adlandırılan çeşitleri bulunmaktadır (Yardımcı, 2016: 225).

Çitari, ipek ve pamukla dokunan bir tür çizgili kumaştır (<http://kelimeler.net/> [08.06.2016]).

Şekil 155. Çitari (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

2.5.1.2. Kutnu

Kendine has renkleri, dokunuşu ve desenlerinin çeşitliliği ile Doğu memleketlerine özgü bir kumaştır. Uzunlamasına renkli şeritlerden oluşan Kutnu; atkısı pamuk, çözgüsü ipek olan yollu bir kumaştır (İnalçık, 2008: 109). Kutnular parlak ve mat çizgilerin yan yana gelmesiyle süslendiği gibi, üzerinde çiçekler yapılmış motifli olanları da bulunmaktadır. Kutnularda ipek çizgiler tek renkte ve çoğu zaman sarı renkte olduğu gibi, birçok renkli çizginin yan yana gelmesiyle de dokunur (İmer, 2001: 13).

Şekil 156. Kutnu (Erişim Tarihi 02.06.2017)

(<https://www.google.com.tr/search?q=kutnu+kuma%C5%9F%C4%B1&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwiKneWB2J7UAhVDzxQKHfXhAY8QsAQIJA&biw=1920&bih=950#imgrc=uNe82YoVDqmBsM:>)

2.5.1.3. Kadife

Çözüğü ipek, atkısı ipek ya da pamuktan olan havlı dokumadır. Atkısında klaptan bulunana “telli kadife” adı verilir. Kadife tekniği, çok eski kompleks bir tekniktir. Kadifenin havı, çözügülerin arasına atılan fazla çözgü ipliklerinin ön yüze çıkarılıp, aynı seviyede kesilmesi ile yapılır (Gürsu, 1988: 24).

Şekil 157. Kadife (Şenel, 2009: 193)

2.5.1.4. Amerikan (Kaput Bezi)

Amerikan bezi, atkı ve çözügüleri pamuk ipliğinden bez ayağı tekniğiyle dokunmuş tekstil ürünüdür (Yılmaz, 2001; 99). İnce ve kalın, sık veya seyrek olarak dokunan ağartılmamış bir kumaştır (Bayraktar, 1990; 37).

Şekil 158. Amerikan (Kaput) Bezi (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

2.5.1.5. Savaî

İpek ve klaptanla dokunmuş, 18. yy. ikinci yarısına ait, ipekli kumaş cinsidir. Kumaşın deseni serpmeye veya sıra ile bazen de geometrik şema içinde dizilmiş ufak dallı ve yapraklı çiçeklerden oluşan bir bezeme gösterir. Savaîlerin yollu olanları da vardır. Bu bakımdan Selimiyelere benzerler, fakat onlara nazaran daha hafif ipeklilerdir (Gürsu, 1988: 27).

Şekil 159. Savaî (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

2.5.1.6. İpek

İpek böceğinin kozasından elde edilen liflerin eğirilerek hem çözümlü hem de atkı ipliği olarak dokunan kumaş cinsidir.

Şekil 160. İpek (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

2.5.1.7. Bürümcük

Tamamen ham ipekten ve bazen de pamuk karıştırılarak yapılan yerli dokuması, kıvrırcık ince bez, kumaş (Özen, 1970: 306).

2.5.1.8. Vala

Vala, çok ince ipekten dokunan bir cins kumaştır. Yeni gelinlerin peçe, yüz örtüsü ve rakkasların tenliği ondan yapılırdı. Hanım mendili olarak da kullanılan kumaşın genellikle kırmızısı tercih edilirdi (Öztoprak, 2010:116).

Şekil 161. Vala (Fotoğraf: Hamamcı, 2016)

2.5.1.9. Çuha

Yünden sıkı olarak dokunmuş dayanıklı ve havlı bir kumaştır. Eski dönemlerde bilhassa erkek giyiminde kullanılırdı. Bunu dokuyanlara çulha denirdi. En meşhurları Üsküp ve Selanik'te dokunurdu (Özen, 1970: 309).

Şekil 162. Çuha

(<https://www.kumasci.com/liste/cuha-kumasi>, 02.06.2017, 13.00)

2.5.1.10. Menevrek

Siyah keçi kılından dokunarak elde edilen kumaştır. Erkek şalvarlarında kullanılır. Genellikle Burdur ve civarındaki yerlerde erkek şalvarına menevrek denilir. Bu dokuma kalın ve kaba bir kumaştır. Çözüğü kıl atkısı ise yündür (Hız, 2015: 13).

2.5.1.11. Burdur Alaca Dokuması

Alaca; pamuklu ve dayanıklı bir dokuma olup Anadolu'nun birçok yöresinde dokunan ancak dokunduğu yöreye göre isimlendirilen bir dokumadır. Alaca dokumaları her yörede farklı renkler ile desen oluşturularak dokunmaktadır (Şanlı, Tezel, 2014: 83).

Burdur Alaca dokumalarında genelde pamuk ipliği kullanılmıştır. Yapay ipek (floş ipek), seyrek olarak ipek de kullanılmıştır (Oyman ve Hız, 2016:131).

2.5.2. Nakışlar

2.5.2.1. Kanaviçe

Kanaviçe kumaşı, keten, kenevir ve jüt gibi sert lifli ipliklerden, bez ayağı dokuma tekniği olan bir alt bir üst dokuma ile dokunan seyrek görümlü bir tekstil

ürünüdür. Bu kumaş üzerine uygulanan çarpı işi tekniğidir. Kanaviçe kumaşı, işleme ile esas kumaş arasında kullanılan bir gereçtir. İşleme bitirdikten sonra kanaviçe kumaşı, en ve boy ipliklerinden çekilerek yok edilir. Uygulanan kanaviçe işleme tekniği esas kumaş üzerinde kalır. Kanaviçe işleme tekniği, üzerine uygulandığı kanaviçe kumaşının adını taşımaktadır (İlker, 1992: 9).

Şekil 163. Kanaviçe Tekniği

(<https://m-visible.com/orgu-teknikleri-ile-ilgili-bilgiler.html> 02.06.2017, 14.40)

2.5.2.2. Zincir İşi

Basit nakış iğne tekniği çeşitlerinden biridir. İlmik içerisinde geçirildiği ve yapılan ilmikler kapalı olduğu için adlarına zincir iğnesi denilmiştir.

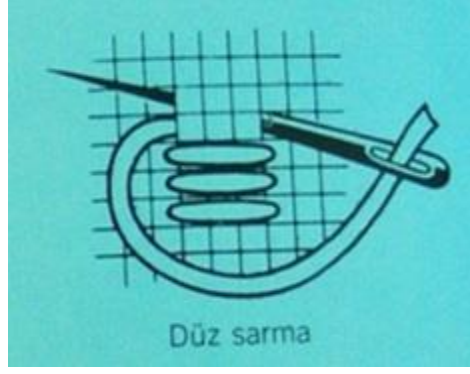

Şekil 164. Zincir İşi

(<http://www.kadınlarsitesi.com/wp-content/uploads/2009/04/teknik81.jpg> 02.06.2017)

2.5.2.3. Düz Sarma İşi

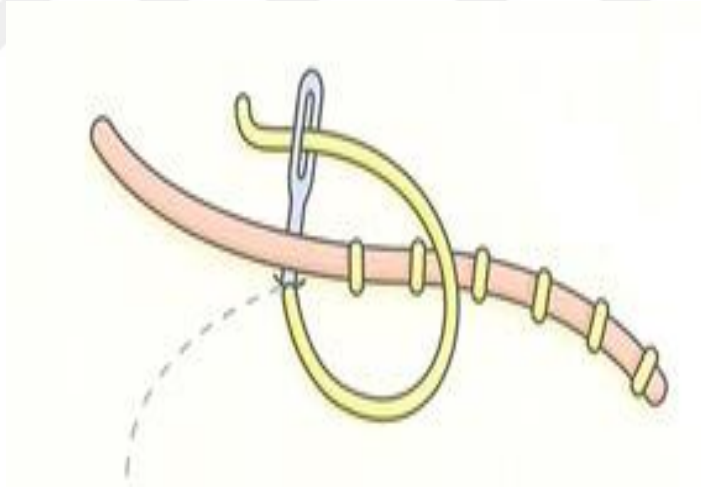
İşleme ipliğinin desen çizgisinin bir tarafından diğer tarafına atılıp sarılan, tek başına uygulandığı gibi diğer basit nakış iğne teknikleri ile birlikte de işlenir (Yetim, Kayabaşı, 2007;741).

Şekil 165. Düz Sarma Tekniği (Şenel, 2009: 200)

2.5.2.4. Kordon Tutturma

Kordon Tutturma (Bolonya İğnesi), desen özelliğine ve uygulanacak yere göre kordonun, ince iplikle elde veya makine da tutturularak yapılan bir nakış çeşididir. Elde yapılan Kordon tutturma işi eski Türk işlemlerinde çok görülmektedir. Bu işin en güzel örnekleri bindallı, cepken, şalvar ve benzeri yerlerde görülmektedir (Oyman, 2017: 998-999).

Şekil 166. Kordon Tutturma

(https://www.google.com.tr/kordon+tutturma+modelleri_31.10.2017)

III. BÖLÜM

3. BUCAK (ÇAMLIK, KESTEL, MELLİ KÖYLERİ) GELENEKSEL KADIN-ERKEK GİYSİLERİNDE KULLANILAN GİYSİ BİÇİM VE NAKIŞLARININ KADIN GİYSİLERİNE UYARLAMASI

3.1. Model 1. Süreç Analizi

3.1.1. Tasarım Aşaması

Ceket tasarımında, alan araştırmalarında karşılaşılan cepken örneklerinden esinlenilerek, boyunu biraz daha uzatarak günümüz modasına uyarlanmaya çalışılmıştır. Beş adet eskiz arasından seçilen ceket modelinin, ön ortasına yakarın hemen altına hercai deseni, elde nakış ile kasnak kullanılarak işlenmiştir. Örneklerde ki işlemlerde karşımıza çıkan basit nakış iğne tekniklerinden düz sarma tekniği serbest batış yöntemiyle uygulanmıştır. Ek olarak sap işi ve tohum işi ile nakış cekete uygulanmıştır.

Şekil 167. Ceket Hikâye Panosu

Şekil 168. Ceket Artistik Çizimi (Çizim: Hamamcı, 2017)

Şekil 169. Ceket Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

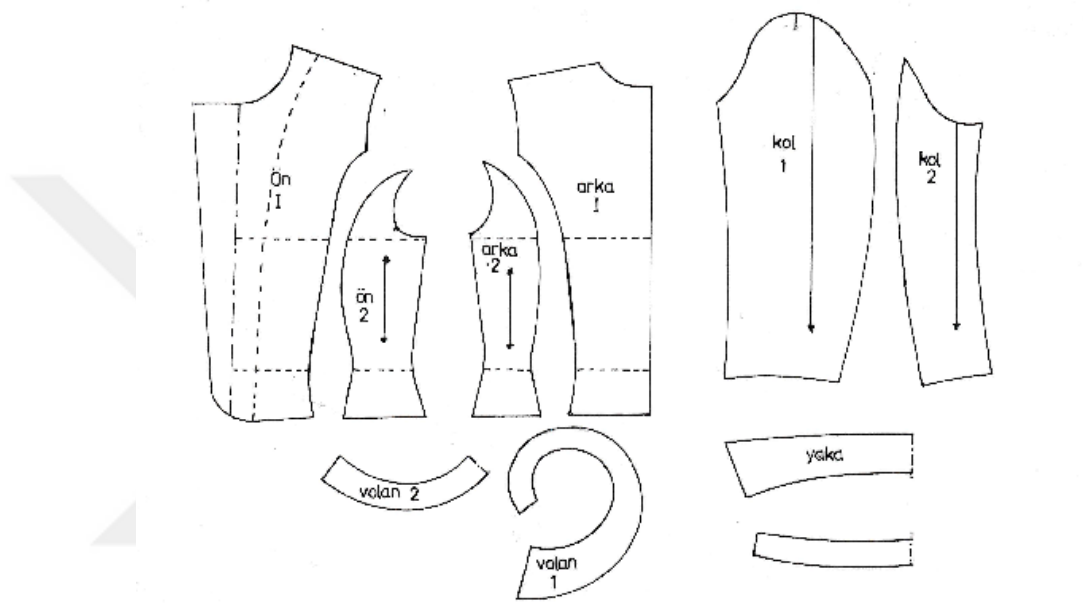

Şekil 170. Ceket Moda İllüstrasyonu

Kullanılan Malzemeler:

- Gaziantep kutnu dokuması olan Meydaniye Düz Muare lacivert renkli kumaş
- İçinde kullanmak için kumaş tela
- Polyester astar kumaşı
- Anchor Muline nakış ipleri.

3.1.2. Kalıp- Kesim- Dikim Süreci

Şekil 171. Ceket Prototip Kalıp Çizimi (Çizim: Hamamcı, 2017)

Şekil 172. Ceket Kesim İşlemi

Şekil 173. Nakış İşlemi

Şekil 174. Dikim İşlemi

3.1.3. Sunum

Şekil 175. Ceket Prototipi

Şekil 176. Desen Detayı

3.2. Model 2. Süreç Analizi

3.2.1. Tasarım Aşaması

Etek tasarımında üçetek ve peştamaldan esinlenilmiştir. Başörtüsü olarak kullanılan tülbent, eteğin korsaj ve pili payında kumaş üzerine kaplanarak, üzerine elde nakış yöntemi ile kasnak kullanılarak, cekette kullanılan desen daha da zenginleştirilerek işleme yapılmıştır. Düz sarma, sap işi, zincir işi ve tohum işi uygulanmıştır.

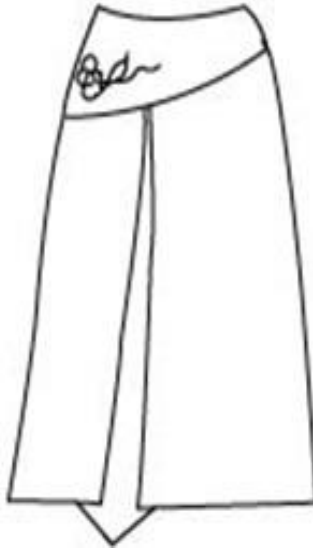

Şekil 177. Etek Hikâye Panosu

Şekil 178. Etek Artistik Çizimi (Çizim: Hamamcı, 2017)

Şekil 179. Etek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

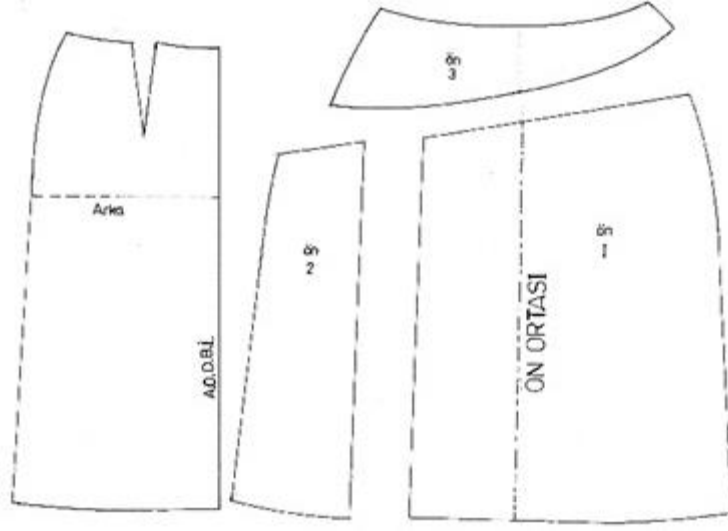

Şekil 180. Etek Moda İllüstrasyonu

Kullanılan Malzemeler:

- Gaziantep kutnu dokuması olan Meydaniye Düz Muare lacivert renkli kumaş.
- Pamuklu, düz yazma
- İçinde kullanmak için kumaş tela
- Polyester astar kumaşı
- Fermuar
- Anchor Muline nakış ipleri.

3.2.2. Kalıp - Kesim - Dikim Süreci

Şekil 181. Etek Prototip Kalıp Çizimi (Çizim: Hamamcı, 2017)

Şekil 182. Etek Nakış İşlemi

Şekil 183. Etek Dikim İşlemi

3.2.3. Sunum

Şekil 184. Etek Prototipi

Şekil 185. Etek Desen Detayı

3.3. Model 3. Süreç Analizi

3.3.1. Tasarım Aşaması

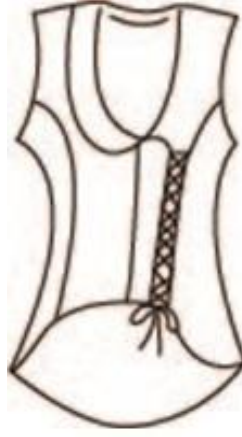
Yelek tasarımında, örnek yelekte ki iki farklı kumaş kullanımı dikkate alınmıştır. Yaka ve ön kapamasında düz kumaş kullanılmıştır. Yaka şekli, üçeteklerde ki yakaların oval biçiminden esinlenilerek yapılmıştır. Yeleğin önde kapanmasını sağlayan bağcıklar da, çarıklardaki bağlama şeklinden esinlenilmiştir. Gömlek ve uçurlarda görülen kanaviçe işleme tekniği yaka ve ön kapanma payında uygulanmıştır. Kanaviçede kullanılan renkli iplerle püskül yapılmış ve bağcıkların ucuna tutturularak tasarım oluşturulmuştur.

Şekil 186. Yelek Hikâye Panosu

Şekil 187. Yelek Artistik Çizimi (Çizim: Hamamcı, 2017)

Şekil 188. Yelek Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

Şekil 189. Yelek Moda İllüstrasyonu

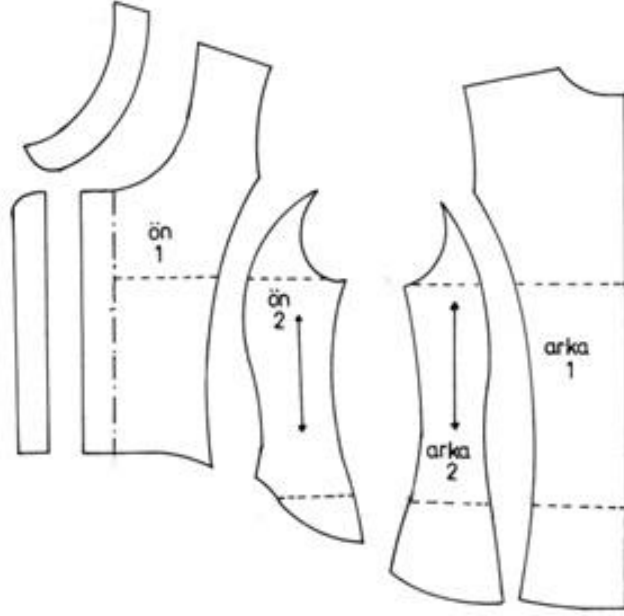
Kullanılan Malzemeler:

- Gaziantep kutnu dokuması olan Bağlama Sarı Taş kumaş.
- Gaziantep kutnu dokuması olan Meydaniye Düz Muare sarı kumaş.
- İçinde kullanmak için kumaş tela

- Saten bağcık
- 12 numara Domino nakış ipleri
- Keten kanaviçe dokuması.

3.3.2. Kalıp- Kesim- Dikim Süreci

Şekil 190. Prototip Kalıp Çizimi (Çizim: Hamamcı, 2017)

Şekil 191. Yelek Kesim İşlemi

Şekil 192. Kanaviçe Nakış İşlemi

Şekil 193. Yelek Dikim İşlemi

3.3.3. Sunum

Şekil 194. Yelek Prototipi

Şekil 195. Desen Detayı

3.4. Model 4. Süreç Analizi

3.4.1. Tasarım Aşaması

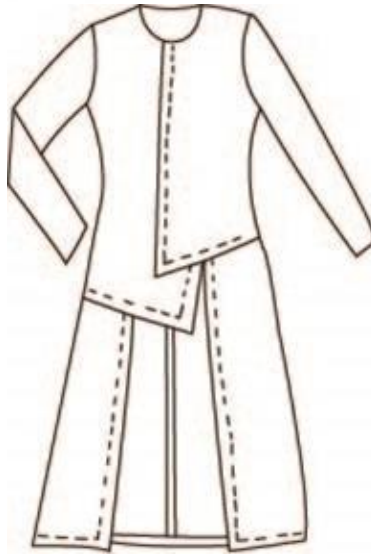
Tunik tasarımında, yakasız diye adlandırılan gelin gömleğinden esinlenilmiştir. Elde nakış yöntemi ile ön bedenın yaka çevresi ve sağ omuzdan arka bedene devam eden desen tasarlanmıştır. Uçkur uçlarında, damat donunun paçalarında ve çevrelerde gördüğümüz işlemler, düz sarma tekniğiyle, ek olarak sap işi ve tohum işi ile uygulanmıştır. Yapılan beş adet eskiz arasından seçilerek uygulamaya geçilmiştir.

Şekil 196. Tunik Hikâye Panosu

Şekil 197. Tunik Artistik Çizimi (Çizim: Hamamcı, 2017)

Şekil 198. Tunik Teknik Çizimi (Çizim: Kiraz, 2017)

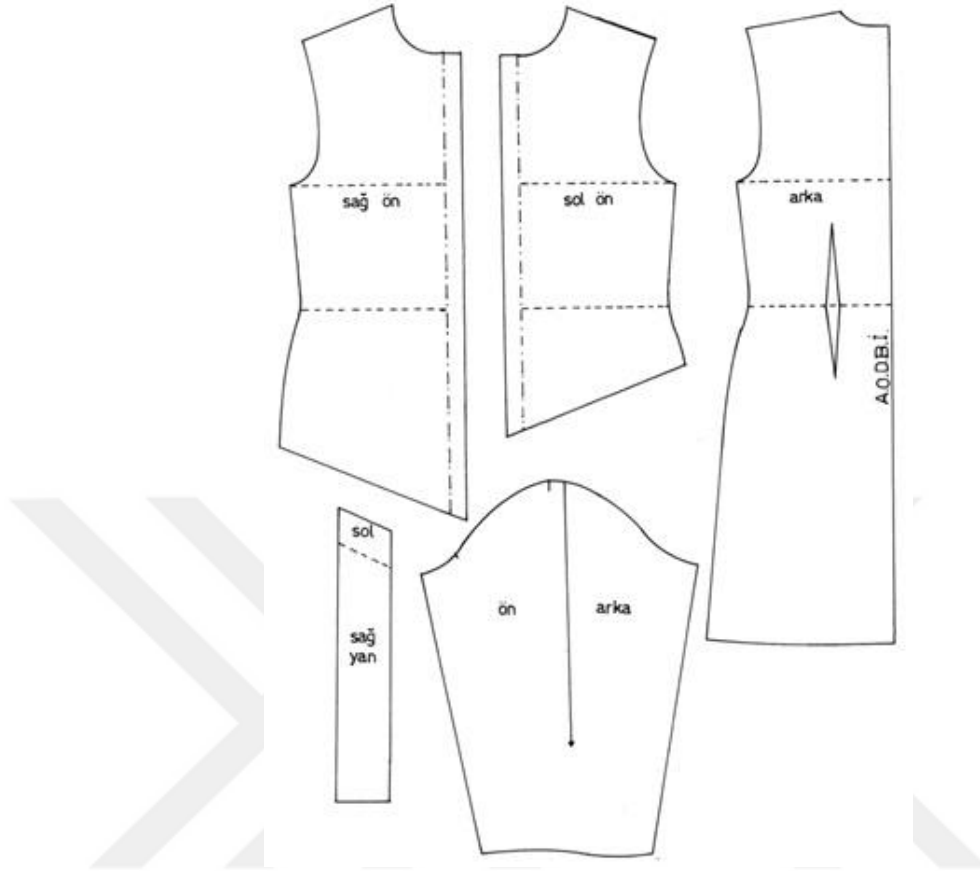

Şekil 199. Tunik Moda İllüstrasyonu

Kullanılan Malzemeler:

- Burdur alaca dokuma kumaşı
- Alaca dokumadan peştamal
- İçinde kullanmak için kumaş tela
- Anchor Muline nakış ipleri.

3.4.2. Kalıp – Kesim - Dikim Süreci

Şekil 200. Prototip Kalıp Çizimi (Çizim: Hamamcı, 2017)

Şekil 201. Tunik Kesim İşlemi

Şekil 202. Tunik Nakış İşlemi

Şekil 203. Tunik Dikim İşlemi

3.4.3. Sunum

Şekil 204. Tunik Prototipi

Şekil 205. Desen Detayı

Şekil 206. Desen Detayı

IV. BÖLÜM

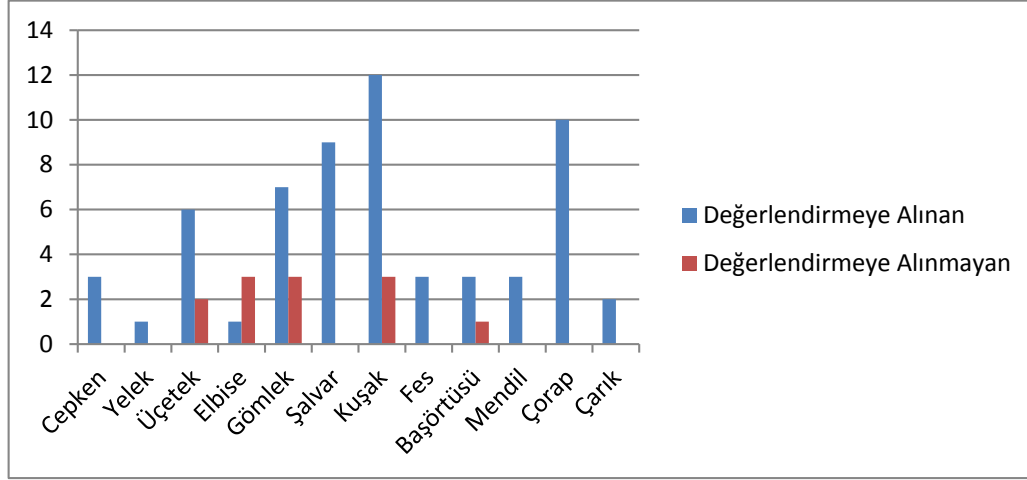
DEĞERLENDİRME ve SONUÇ

Çalışma konumuz, Bucak ve Kestel, Melli, Çamlık köyleri geleneksel kadın-erkek giysileri ve üzerindeki işlemlerin günümüz kadın giysilerine uyarlanması, olarak seçilmiştir. Yörede ikamet eden halkın, konar- göçer hayat tarzından yerleşik yaşama geçen Sarıkeçili Yörüklerinden oldukları yapılan araştırmalarla belirlenmiştir. Teknolojinin hızla ilerlemesi, hızlı yaşam temposunda zamanı yetirememeye vb. sebepler, daha pratik olma ya da daha sade giyinmeye yönelmiştir. Bu durum, eskiden emek ve zaman harcayarak işlenen, süslenen kıyafetleri kullanmama yoluna itmiş, kıyafetler eski anlam ve önemini kaybetmiştir.

Toplumun kültürünü, gelenek ve göreneklerini, yaşam biçimini simgeleyen ve tanıtan yöresel giysilerin incelenmesi ve belgelenmesi gelecek kuşaklara tanıtılması açısından önem taşımaktadır. Bu çalışma unutulmaya yüz tutmuş değerlerimizin tekrar gün yüzüne çıkarılabilmesi ümidiyle yapılmıştır. Sandıklarda saklanan, düğünlerde sadece yaşlıların giydiği geleneksel kıyafetleri hatırlatarak günlük yaşamda farklı formlarda da kullanılabileceği örneklerle anlatılmaya çalışılmıştır. Günümüzde kullandığımız kıyafetlere biçim ve işlemler ile unutulmuş değerlere hayat vererek hatırlatmak istenilmiştir. Geleneksel giysiler üzerinde farklı bakış açılarıyla (kumaşlar, işlemler, renkler, vb.) pek çok yeni araştırma yapılabilir. Bu bağlamda yapılan araştırmanın yeni araştırmalara ışık tutabileceği düşünülmektedir. Şimdiki ve bizden sonraki nesillere farkındalık oluşturması ancak bu gibi yöntemlerle sağlanabilmektedir. Bucak yöresi geleneksel kadın ve erkek giysileri hakkındaki elde edilen bulgular; değerlendirmeye alınan ve alınmayan, kıyafetlerde kullanılan motifler, işlemlerde kullanılan renkler, işlemlerde kullanılan ip çeşitleri ve kıyafetlerde kullanılan kalıplar olarak ayrı kategorilerde analiz edilerek, sonuçları istatistiksel olarak adet üzerinden çizelgelerde açıklanmıştır.

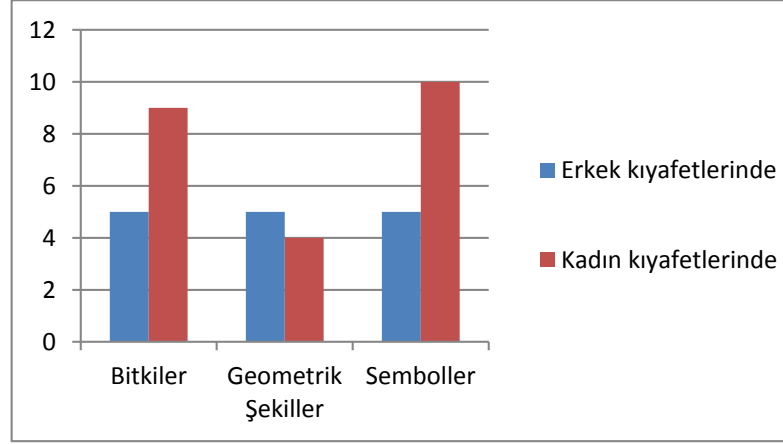
Çizelge 1. Araştırmada Tespit Edilen Ürünlerin Analizi

Yapılan alan araştırmasında 73 parça ürüne ulaşılmıştır. Bulunan kıyafetler 12 sınıf oluşturmaktadır. Çizelge 1’de ki analizde, örneklerden birbirinin benzeri olanların incelemeye alınmadığı belirtilmiştir. Benzer örnekler üçetek, elbise, gömlek, kuşak ve başörtüsü sınıfında görülmektedir. Aynı örneği tekrar ederek çalışmaya koymak sıkıcı bir duruma sebebiyet verebilir düşüncesiyle değerlendirmeye alınmamıştır.

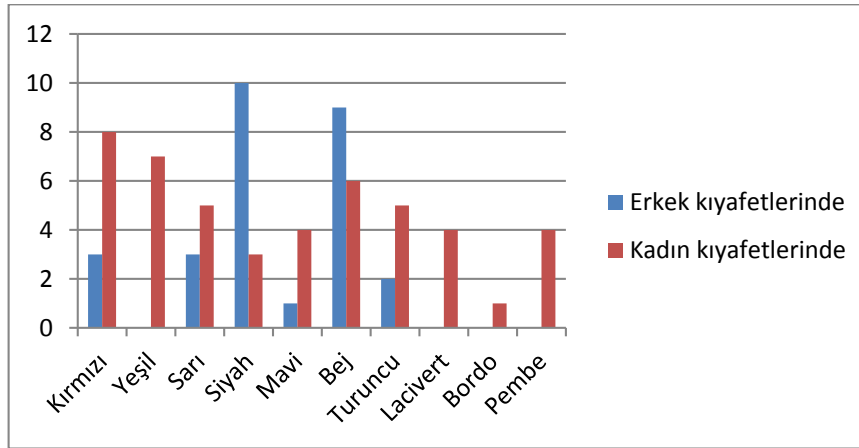
Araştırmamızı yaparken belde halkıyla yapılan sözlü görüşmeler neticesinde çoğu kişinin elindeki geleneksel kıyafetleri takas yaparak veya kıyafet bütünlüğünü bozarak elden çıkardığı anlaşılmıştır. Yöre halkının geleneksel kıyafetlere fazla rağbet etmediği gereken kıymeti vermediği görülmektedir. Artık kız çeyizlerine dahi konulmayan geleneksel kıyafetlerin sahip olduğu değer yöre halkına anlatılmaya çalışılmış, sahip oldukları bu parçaların daha itinalı saklanması şeklinde tavsiyelerde bulunulmuştur.

Çizelge 2. Kullanılan Motifler

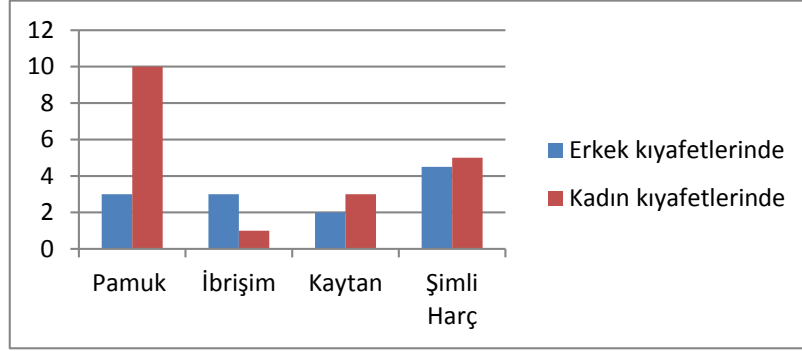
Çizelge 2’de görüldüğü üzere en çok kadın kıyafetleri motiflerle süslenmiştir. Bu motifler bitkisel, geometrik ve sembolik şekiller olarak dağılım göstermektedir. Gömlekler, damat donları, cepkenler, uçkurlar, kuşak ve çoraplarda Çizelge 2’de sınıflandırılan motiflerin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bitkisel motifler bazı yerlerde stilize edilerek kullanılmıştır.

Çizelge 3. İşlemelerde Kullanılan Renkler

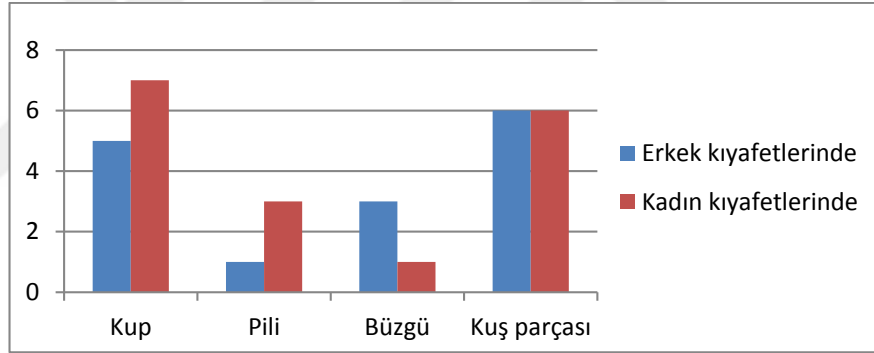
Çizelge 3’te işlemelerde kullanılan renkler sınıflandırılmıştır. Kadınlarda kırmızı, erkeklerde siyah renk en fazla kullanılmıştır. Erkek kıyafetlerinde kullanılan renk çeşitliliği, kadınların kıyafetlerine oranla daha az olduğu görülmektedir. Yeşil, lacivert, bordo ve pembe erkek kıyafetlerinde hiç kullanılmamıştır. 10 sınıfa ayrılan renklerin hepsinin kadın kıyafetlerinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Çizelge 4. İşlemelerde Kullanılan İplerin Çeşitleri

Çizelge 4'te işlemelerde kullanılan ip çeşitleri dağılım göstermektedir. Pamuk nakış iplerinin kadın gömleklerinde, damat donlarının bir kısmında ve uçkurlarda kullanıldığı tespit edilmiştir. İbrişim nakış ipleri yine damat donlarının bir kısmında ve kadın kuşağında kullanıldığı tespit edilmiştir. Kaytan ip ve simli harç, üçtekte ve cepkenlerde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Çizelge 5. Kıyafetlerde Kullanılan Kalıplar

Çizelge 5'te alan araştırmasında bulunan örnek kıyafetlerde kullanılan kalıplar dağılım göstermektedir. Kup; kadın gömleği, elbisesi ve üçteğinde, erkek kıyafetlerinden gömlek, şalvar ve cepkente kullanılmıştır. Pili; kadın elbisesi ve üçteğinde, erkek şalvarında kullanılmıştır. Büzgü; şalvarlarda kullanılmıştır. Kuş parçası (kol altlarına ve pantolon ağlarına yerleştirilen parça); şalvarların ağ kısımlarında, cepkenlerin, üç eteklerin ve gömleklerin kol altlarında kullanılmıştır.

Biçim ve işleme özellikleriyle incelenmeye çalışılan Bucak yöresi geleneksel kadın ve erkek kıyafetleri günümüz kıyafetlerine aktarılmaya çalışılmıştır. İşleme tekniklerinin unutulmaması için mesleki eğitime verilen önemin arttığı bu dönemde, orta, lise ve teknik eğitimin verildiği yüksekokullarda seçmeli ders olarak konulması, el sanatlarımızın yaşatılması yönünde bir adım olabilir.

KAYNAKÇA

Kitaplar ve Dergiler

- ANONİM, **Burdur Valiliği**, (1955). Burdur, Burdur Valiliği Yayınları, İstanbul.
- BAYRAKTAR, F. (1990). **Giyim**, Sim Matbaası, Ankara.
- EMİROĞLU, K. (2001). **Gündelik Hayatımızın Tarihi**, Dost Kitabevi Yayınları, Ankara.
- ERBEK, M. (2002). **Çatal Höyükten Günümüze Anadolu Motifleri**, T. C. Kültür Bakanlığı, Ankara.
- ERDEM, M, R. (2015). **Burdur Vilayeti Tarihi, Halkiyatı ve Harsiyatı**, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Teke Yöresi Halk Kültürü Uygulama ve Araştırma Merkezi, Ankara.
- ERDEN, A. (1998). **Anadolu Giysi Kültürü**, Dumat Ofset, Ankara.
- ERGÜR, A. (2002). **Tekstil Terimleri Sözlüğü**, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, İstanbul.
- GÖRGÜNAY, N. (1973). **Erzurum Merkez İlçesi ve Civar Köylerinde Kadın Giyimi Üzerine Araştırmalar**, Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum.
- GÜRSU, N. (1988). **Türk Dokumacılık Sanatı**, Redhouse Yayınevi, İstanbul.
- İMER, Z. (2001). **Gaziantep Yöresinde Üretilen Kutnu, Alaca ve Meydaniye Kumaşların Bazı Teknolojik Özellikleri**, TC. Kültür ve Turizm Bakanlığı yayınları, Ankara.
- İNALCIK, H. (2008). **Türkiye Tekstil Tarihi Üzerine Araştırmalar**, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.
- KAFESOĞLU, İ. (1992). **Selçuklu Tarihi**, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul.
- KOÇU, R. E. (1969). **Türk Giyim Kuşam ve Süslenme Sözlüğü**, Sümerbank Kültür Yayınları, Ankara.
- KONU, H. (2000). **Oğuz'dan Doğan Şehir: BUCAK**, Kremna Yayınları, İstanbul.
- KÖSOĞLU, N. (1997). **Milli Kültür ve Kimlik**, Ötüken Neşriyat Yayınları, İstanbul.
- KÜLTÜR BAKANLIĞI. (1992). **Folklorik Türk Kıyafetleri**, Türkiye Güzel Sanatları Geliştirme Vakfı Yayınları, Ankara.

OĞUZ B. (2004). **Türkiye Halkının Kültür Kökenleri Dokuma ve Giyim Teknikleri**, Anadolu Aydınlanma Vakfı Yayınları, İstanbul.

ÖGEL, B. (1991). **Türk Kültür Tarihine Giriş**, Kültür bakanlığı Yayınları, Ankara.

ÖNGE, E. (1995). **Türk Giyim Tarihi Ders Notları**, Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesini Yaşatma Ve Geliştirme Vakfı Yayınları, Konya.

ÖZBEL, K. (1946). **Anadolu Kadın Kılık-ları**, El Sanatları V, Halkevleri Bürosu Yayını, Ankara.

ÖZEL, M. (1992). **Folklorik Türk Kıyafetleri**, Tüpraş Yayınları, Ankara.

ŞENEL, A. (2009). **Burdur Geleneksel Giysileri ve Giysi Aksesuarları**, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Burdur.

YILMAZ, N. (2001). **Türk Giyiminde İbecik Köyü Gelin Kıyafeti, Burdur Araştırmaları**, Sayı 2, Burdur Valiliği Çevre Koruma Vakfı Yayını, Ankara.

Tezler

GÜRMAN, Z. (2016). **Afyonkarahisar İli Merkez Kadın Giyimindeki İğne Oyaları**, Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Geleneksel El Sanatları Anasanat Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Isparta.

HIZ, K. (2015). **Burdur İli Geleneksel Mekikli Dokumaları**, Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Geleneksel El Sanatları Anasanat Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Isparta.

İLKER, C. (1992). **Konya Evlerinde ve Müzelerinde Bulunan Kanaviçe İşlemeler**, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya.

ŞENEL, A. (2009). **Burdur İli Geleneksel Kadın - Erkek Giysilerinin Tarihçesi, Teknik ve Sanatsal Özellikleri**, Süleyman Demirel Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi Isparta.

ÖZEN, E. M. (1970). **Türkiye Türkçesinde Giyim Adları Sözlüğü**, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Türkiyat Enstitüsü. T. 997, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Makaleler

ARIBAŞ, K. ÖCAL, T. (2007), **“Bucak İlçesinin Nüfus Coğrafyası”**, Doğu Coğrafya Dergisi (Eastern Geographical Review), Sayı 17, Cilt 12.

AYHAN, F. (2013). **“Türk Giyim Kültüründe Pantolonun Gelişimi ve Dünya Giyim Kültürüne Etkisi”**, Akademik Bakış Dergisi, Sayı 37, Temmuz-Ağustos 2013.

DOĞDU, Y. MIZRAK, Ş.(2014). “Gaziantep Erkek Cepken, Bürümlü Yelek ve Şalvar Örnekleri Üzerine Bir İnceleme”, Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 9/8 Summer 2014, Ankara-Turkey.

ERBEK, M. (1987). **III. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri**, V. Cilt, Ankara.

EKİZ, E. YAZICI, H.(2014). **Kültürel Coğrafya Açısından Burdurun Bucak İlçesi ve Köylerindeki Yörük Göçleri**, https://scholar.google.com.tr/scholar?start=10&q=sar%C4%B1+ke%C3%A7ili+y%C3%B6r%C3%BCkler&hl=tr&as_sdt=0,5,13.11.2017

GÖRÜNÜR, L. ÖGEL, S. (2006). Osmanlı Kaftanları ile Entarilerinin Farkları ve Kullanılışları, **İTÜ Dergisi/b, Sosyal Bilimler**, Cilt:3, Sayı:1, Aralık 2006.

GÜRCAN YARDIMCI, K. (2016). Osmanlı Dönemi Dokuma Sanatı Ürünlerinden Örnekler, **International Journal of Cultural and Social Studies (IntJCSS)**, August 2016: Volume 2 (Special Issue 1), ISSN: 2458-9381.

İŞBİLEN, A. (2007). “Giyisi Dili ve Burdur Yöresel Giysileri”, I. Burdur Sempozyumu, Cilt 1, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, 16-19 Kasım 2007, Burdur.

OYMAN, N. R., HIZ, K.(2016). Burdur İli Geleneksel Mekikli Dokumaları 2, **SDÜ ART-E Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi**, Mayıs/Haziran, Cilt: 9, Sayı: 17.

ÖZTOPRAK, N. (2010). Divan Şiirinde Giyim Kuşam Üzerine Bir Deneme, **Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi 4**, İstanbul.

ŞANLI, H. S., TEZEL, Z. (2014). Burdur İli Mehmet Akif Ersoy Halk Eğitim Merkezi Çalışmaları Kapsamında Alaca Dokumaları, **Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Hakemli Dergisi ART-E**, Teke Yöresi Kültürel Değerleri Özel Sayısı.

ÜLKER, N. (2009). **e-Journal of New World**, Sciences Academy 2009, Volume: 4, Number: 3, Article Number: 2C0012.

YETİM, F., KAYABAŞI, N. (2007). Kastamonu İli Liva Paşa Konağı Etnografya Müzesi’nde Bulunan İşlemeli Ürünlerin Özellikleri 2, **Kastamonu Eğitim Dergisi**, Ekim 2007 Cilt:15 No:2.

İnternet Sayfaları

<http://bucakliyiz.blogcu.com/bucak-ilcesi-tarihcesi/3966791>.(22.03.2017, 14.25).

[https://www.google.com.tr/search?q=kutnu+kuma%C5%9F%C4%B1&tbm=isch&tb o=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwiKneWB2J7UAhVDzxQKHfXhAY8QsAQIJA&biw=1920&bih=950#imgrc=uNe82YoVDqmBsM:\(02.06.2017 11.15\)](https://www.google.com.tr/search?q=kutnu+kuma%C5%9F%C4%B1&tbm=isch&tb o=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwiKneWB2J7UAhVDzxQKHfXhAY8QsAQIJA&biw=1920&bih=950#imgrc=uNe82YoVDqmBsM:(02.06.2017 11.15)).

<https://www.kumasci.com/liste/cuha-kumasi>, (02.06.2017, 13.00).

<https://m-visible.com/orgu-teknikleri-ile-ilgili-bilgiler.html> (02.06.2017, 14.40).

<http://www.kadinlarsitesi.com/wp-content/uploads/2009/04/teknik81.jpg>
(02.06.2017, 14.30).

OYMAN N. R., “Burdur Müzesindeki Yöresel Kadın Giysileri, Süsleme ve İşlemeleri”, <<http://www.ayk.gov.tr/wp-content/uploads/2015/01/OYMAN-Rengin-BURDUR-M%C3%9CZES%C4%B0NDEK%C4%B0-Y%C3%96RESEL-KADIN-G%C4%B0YS%C4%B0LER%C4%B0-S%C3%9CSLEME-VE-%C4%B0%C5%9EELEMELER%C4%B0.pdf>> (05.06.2017, 15.12).

Kaynak Kişiler

ATİK, D. -Ev Hanımı- (2016). “**Bucak Kadın- Erkek Giyimi**” konulu görüşme, 09.05.2016, Melli köyü/Bucak.

DURAN, A. -Ev Hanımı- (2016). “**Bucak Kadın- Erkek Giyimi**” konulu görüşme, 09.05.2016, Melli köyü/Bucak.

ERTAŞ, N. - Ev Hanımı- (2016). “**Bucak Kadın- Erkek Giyimi**” konulu görüşme, 09.05.2016, Melli köyü/Bucak.

KİRAZ, Y. –Öğrenci- (2017). “**Teknik Çizim**” konulu görüşme, 15.04.2017, Bucak.

KURT, A.- Ev Hanımı- (2016). “**Bucak Kadın Giyimi**” konulu görüşme, 18.11.2016, Kestel köyü/ Bucak.

KURT, H. –Çiftçi- (2016). “**Bucak Erkek Giyimi**” konulu görüşme, 17.11.2016, Kestel köyü/ Bucak.

ÖZTOP, M. – Öğretmen- (2016). “**Bucak Kadın- Erkek Giyimi**” konulu görüşme, 15.10.2016, Bucak.

ÖLMEZ, H.İ. – Emekli Polis Memuru- (2017). “**Bucak Kadın- Erkek Giyimi**” konulu görüşme, 30.01.2017, Isparta

TOKGÖZ, N. - Ev Hanımı- (2016). “**Bucak Kadın- Erkek Giyimi**” konulu görüşme, 09.05.2016, Melli köyü/Bucak.

TOPAY, G. -Ev Hanımı- (2016). “**Bucak Kadın- Erkek Giyimi**” konulu görüşme, 05.10.2016, Bucak.

UYAR, H.- Devlet Memuru- (2016). “**Bucak Kadın- Erkek Giyimi**” konulu görüşme, 07.06.2016, Çamlık köyü/Bucak

VAROL, R. -Ev Hanımı- (2016). “**Bucak Kadın- Erkek Giyimi**” konulu görüşme, 17.11.2016, Kestel köyü/ Bucak.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler:

Adı ve Soyadı : Ayşegül HAMAMCI

Doğum Yeri : ISPARTA

Doğum Yılı : 1978

Medeni Hali : Evli

Eğitim Durumu:

Lise : Kız Meslek Lisesi (1994-ISPARTA)

Lisans : SÜ, Mesleki Eğitim Fak., Giyim Öğretmenliği Bölümü(1999-KONYA)

Yüksek Lisans: Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü,
Geleneksel Türk Sanatları

Yabancı Dil :

İngilizce (Orta seviye)

İş Deneyimi:

2011/ 2012 eğitim öğretim yıllarında SDÜ Yalvaç Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Giysi Üretim Teknolojileri Bölümünde iki dönem, ücretli eğitimlik yapmış bulunuyorum.

2013 yılında Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Bucak Emin Gülmez Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Tasarım Bölümü, Moda Tasarımı Programına Öğretim Görevlisi kadrosunda göreve başladım, halen devam etmekteyim.